głos LUDU
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

DZIŚ W NUMERZE:

Choć trochę po polsku str. 3
GŁOSIK – rubryka dla dzieci str. 4
Okulary przeciwsłoneczne... str. 5
Hawierzów zagra w dywizji str. 8

CZWARTEK
28 CZERWCA 2007
NR 74
ROCZNIK LXII
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

PAWEŁ HOK WŚRÓD NAJLEPSZYCH UCZNIÓW SZKÓŁ ŚREDNICH

Uznanie od hetmana

STONAWA (mro) – Z rąk hetmana Evžena Tošenovskiego oraz hetman Jaroslavy Weigerovej przyjął w poniedziałek Paweł Hok ze Stonawy, absolwent karwińskiej filii Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie wyrazy uznania oraz dyplom i podarunki. Miało to miejsce podczas uroczystości – jak zaznaczyła J. Wenigerová – nagradzania, ale także podsumowania osiągniętych przez młodych ludzi sukcesów. W ten sposób nagrodzonych zostało 24 uczniów.

Wśród zasług Pawła na spotkaniu wymieniono jego aktywność na polu kultury i współpracy międzynarodowej w programie szkół im. Juliusza Słowackiego i Unii Europejskiej. Podkreślono jego doskonałe wyniki w nauce. – *Nasza szkoła od wielu lat bierze udział w spotkaniach szkół im. Juliusza Słowackiego* – opowiada Paweł. – *Brałem udział w jednym z nich we Wrocławiu. W rok później braliśmy udział w warszawskich uroczystościach otwarcia Instytutu Wychowawczego w Krzeszowicach. Konsekwencją tego spotkania było zaproszenie delegacji naszego gimnazjum do Brukseli, do Parlamentu Europejskiego przez eurodeputowanego PiS, Wojciecha Roszkowskiego. Jednem przygotowaliśmy dla naszych delegatów wykład i „slajdowisko" na temat Unii. W tym roku otrzymałem też nagrodę najlepszego ucznia gimnazjum karwińskiego i nagrodę pieniężną z Funduszu Absolwenckiego im. ks. Dr. Andrzeja Buzka z Ewangelickiej Fundacji Edukacyjnej w Cieszynie. Brałem udział w wielu konkursach. Wygrałem eurodyktando – konkurs ortograficzny języka polskiego, czy FOX – konkurs języka angielskiego, na którym reprezentowałem gimnazjum.*

Zarówno mama, **Jolanta Hok**, jak i wychowawczyni Pawła, **Maria Wałaska**, podkreślają samodzielność, sumienność i odpowiedzialność nagrodzonego. – *Paweł ma wszechstronną osobowość, można było na nim polegać i to nie tylko w nauce, ale w pracy społecznej. Bez Pawła będzie pusto, choć teraz jego brat rozpoczyna naukę w pierwszej klasie...* – mówi M. Wałaska.

Od października P. Hok będzie studentem medycyny na Uniwersytecie F. Palackiego w Ołomuńcu.

Fot. MARTYNA RADLOWSKA-OBRUŚNIK

Po ceremonii wręczenia nagród 24 najlepszym absolwentom szkół średnich województwa morawsko-śląskiego we foyer spotkali się od lewej nauczycielka Maria Wałaska, Paweł Hok i jego mama Jolanta.

»Oldrzychowice« na Morawach

BRZYTNIEC/STRAŹNICA (kor) – Zespół regionalnemu „Oldrzychowice" nie udało się w tym roku wystąpić na karwińskim jubileuszowym Festiwalu PZKO. W tym czasie bowiem zespół reprezentował nasz region na odbywającym się od piątku do niedzieli Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w morawskiej Strażnicy.

„Oldrzychowiczanie" wzięli w Strażnicy udział w sobotnim pochodzie, w niedzielę przed południem zaś przedstawili nasz folklor w bloku programowym „Domovina", na który złożyły się występy zespołów mieszkających w Czechach mniejszości narodowych. Nie zabrakło zatem zespołów greckich, niemieckich, rusińskich, ukraińskich czy polskich. Mniejszość słowacką reprezentowała dobrze znana Zaolziakom – m.in. z Balów Gorolskich w Mostach k. Jabłonkowa – ostrawska „Šmykňa".

Obecnie zespół działający przy oldrzychowickim MK PZKO przygotowuje się do Tygodnia Kultury Beskidzkiej. „Oldrzychowiczanie" zatańczą 29 lipca w Wiśle, dzień wcześniej zaś na 38. Festiwalu Folkloru Górali Polskich w Żywcu przedstawią swój najnowszy program pt. „Rektrutka".

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego z przelotnymi opadami deszczu. Temperatura w dzień 19-21 st., nocą 10-6 st. C. Wiatr zach. 3-5 m na sek.

PIĄTEK – Pochmurno, możliwe przelotne opady deszczu. Temperatura w dzień 19-23 st., nocą 10-6 st. C.

ISSN 1212-4222

Fot. MARTYNA RADLOWSKA-OBRUŚNIK

Do najmłodszych uczestników konkursu pieśni w Koszęcinie należała Joanna Škňouřil z przedszkola w Bystrzycy, która oczarowała publiczność, a z konkursu przywiozła do domu dyplom i piękne wspomnienia.

IX MIĘDZYNARODOWY KONKURS PIEŚNI LUDOWEJ IM. ST. HADYNY

Zaolzie filarem śląskiej pieśni

KOSZĘCIN (mro) – Nikt z uczestników i widowni IX Międzynarodowego Konkursu Pieśni Ludowej im. Stanisława Hadyny w Koszęcinie, który odbył się we wtorek, nie miał wątpliwości, że Zaolzie jest filarem śląskości, przynajmniej tej muzycznej. A konkurencja nie była mała – od Częstochowy przez Tarnowskie Góry i Siewierz po Wisłę – w sumie blisko 50 prezentacji. Jednak Zaolzie wyróżniało się jasnymi głosami, oryginalnością folkloru i niesłychanie starannymi strojami.

Jury konkursu w składzie: **Jerzy Wójcie**, kierownik artystyczny ZPiT „Śląsk", **Bogusława Bocek**, **Józef Wierzgoń**, **Barbara Drozd**, **Krzysztof Dziewięcki** oraz **Elżbieta Jatulewicz** oceniało występujących w kategoriach soliści, duety, zespoły wokalno–instrumentalne w różnym przedziale wiekowym (do 6 lat, 7–11 lat, 12–15 lat i 16–21 lat) w takich aspektach, jak styl wykonania, dobór repertuaru do wieku, dobór stroju do regionu i repertuaru. Jury zwracało też uwagę na tzw. ogólny wyraz artystyczny.

Jak zauważyły opiekujące się zaolziańskimi grupami **Krystyna Mruzek** oraz **Danuta Cymerys**, przesłuchania przebiegały w sali koncertowej o pełnym wyciszeniu, bardziej nadającej się na studio nagraniowe niż na „helokanie", co znacznie utrudniało wykonawcom zaprezentowanie w pełni ich możliwości.

Przejawem tego, że Zaolzie do muzyki twórcy zespołu „Śląsk" ma bardzo blisko, była decyzja o podziale nagród. Znaczna ich część została natychmiast wywieziona za Olzę. I choć zamiast **Joasi Škňouřil** z przedszkola w Bystrzycy w pierwszej kategorii solistów został nagrodzony **Jakub Pogrodzki** z Polski, to Joasia podbiła serca widowni. W kategorii solistów w wieku 7–11 lat już było widać Zaolzie: 1. nagrodę odebrała **Katarzyna Stonawska** (PSP Cz. Cieszyn), 2. **Natalia Bajger** (PSP Cz. Cieszyn), a 3. **Andrea Koupil** (PSP Karwina). W kategorii solistów w wieku od 12–15 lat po **Magdalenie Milarskiej** z Tarnowskich Gór 2. miejsce zajęła **Izbela Broda** (PSP Karwina), 3. ex aequo – **Oliwia Starzyk** (PSP Bystrzyca) i **Ondřej Pazdera** (PSP Jabłonków).

Zaolziański zespół „Dziecka ze Stonawy" zagarnął jedyną nagrodę, jaką przyznano w kategorii grup wokalnych w wieku od 7 do 11 lat. Zespół Wokalny „Bystrzyca" zajął natomiast 2. miejsce w kategorii grup wokalnych w wieku 12–15 lat. W kategorii zespołów instrumentalno–wokalnych 1. miejsce zdobyła „Lipka" z Jabłonkowa, a 2. Kapela Gorolska „Zorómbek" Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie pracująca pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica", nb. współorganizatora konkursu. W swoim werdykcie jury podkreślało wysoki poziom wykonawców i to, że ciężko było podjąć decyzję. Jury dodatkowo zdecydowało o przyznaniu tygodniowych pobytów na warsztatach artystycznych w Koszęcinie. Tym razem będą w nich jednak uczestniczyć wyłącznie wykonawcy z Polski.

Wolne miejsca na kolonie!

Kancelaria Kongresu Polaków oznajmia, że są jeszcze 3 wolne miejsca na kolonie polonijne we Włodawie, które odbędą się w dniach 17-30 lipca br. Cena 2 500 Kc. Kancelaria przyjmuje zgłoszenia najpóźniej do 4 lipca br. Szczegółowe informacje oraz Karty zgłoszenia można uzyskać na stronach *www.polonica.cz*/Projekty/Kolonie w Polsce lub w Kancelarii KP, dzwoniąc pod nr 558 711 453, 722 912 663 lub pisząc pod e-mail: *kongres@polonica.cz*

PATRONAT NAD IMPREZĄ OBJĘLI MARSZAŁKOWIE SENATÓW RP I RC

Gorolski Święto też jubileuszowe

Zaolziacy świeżo mają jeszcze w pamięci karwiński Festiwal PZKO, organizowany w tym roku z okazji 60–lecia Związku. A tu już właściwie tylko kilka tygodni pozostało do kolejnej imprezy jubileuszowej – Gorolskigo Święta. Także ta impreza obchodzi w tym roku 60. urodziny, tak samo jak występujący co roku w Lasku Miejskim chór męski „Gorol". O tym, jak będzie wyglądać jubileuszowe Gorolski Święto, rozmawiamy z szefem jego Komitetu Organizacyjnego, Bogusławem Słowioczkiem.

Kiedy zaprosicie nas na jubileusz do Lasku Miejskiego?

Gorolski Święto odbywa się w tym roku w dniach 3–5 sierpnia, czyli potrwa ponownie, już po raz drugi, trzy dni. No i ponieważ chodzi o jubileusz, na pewno będzie to impreza bardziej uroczysta. Bo też obchodzimy aż trzy sześćdziesiątki – samej imprezy, chóru „Gorol", a także PZKO. Stąd patronat nad imprezą objęły senaty RP i RC, a przyjazd do Jabłonkowa zapowiedzieli obaj marszałkowie, Bogdan Borusewicz i Přemysl Sobotka. Tak samo zresztą jak premier RC, Mirek Topolánek. Będą też przedstawiciele władz województwa, zaprzyjaźnionych miast, zwłaszcza tych, które włączają się do Tygodnia Kultury Beskidzkiej.

Jeśli zaś chodzi o program, zaplanowaliśmy go tak, by przez scenę przewinęły się przez te trzy dni najlepsze zespoły nie tylko z naszego regionu. Będzie np. Jiří Pavlica z „Hradišťanem", „Břeclavan", w sobotę wystąpi zespół country ze Stanów Zjednoczonych, z Litwy przyjedzie już w czwartek „Wilia", będzie zespół z Chorwacji i „Regle" z Podhala, a gwoździem programu będzie na pewno słowacka „Lúčnica", która gościła już w Lasku Miejskim kilka razy. Jak zwykle zaśpiewają połączone chóry „Gorol", „Melodia" i „Przełęcz" oraz nasze zespoły i kapele. Mamy się zatem na co cieszyć.

Oczywiście, program każdego dnia będzie inny. Piątek to m.in. blok pn. „Nie jyny z naszi dzichty" z kapelami z całego łuku karpackiego, które będą jeździć i grać po Jabłonkowie w wozach góralskich, a wieczorem muzykować przy ogniskach. Sobota jak zwykle będzie bardziej młodzieżowa, a niedziela bardziej uroczysta, bo „jubel"...

Liczymy, że pogoda dopisze i do Lasku Miejskiego przyjdzie sporo ludzi. Zwłaszcza że na Gorolski Święto zapraszać będą wielkie billboardy przy głównych drogach...

Gorolski Święto to także imprezy towarzyszące...

Będzie tak i w tym roku jubileuszowym. Chodzi, jak zwykle, o Rajd Turystyczny „O kyrpce Macieja", Bieg o Dzbanek Mleka, świętogóralską Kawiarenkę „Pod Pegazem". No i cieszące się ogromnym powodzeniem spotkanie mistrzów rzemiosła i rękodzielnictwa ludowego „Szikowne gorolski rynce", które organizuje Leszek Richter.

Ciąg dalszy na str. 2

Znad Wisły

■ **Protest pielęgniarek.** Po ośmiu dniach strajku głodujące pielęgniarki opuściły kancelarię premiera z pustymi rękami. Pomoc otrzymają jednak zza granicy. Jak dowiedziało się „Życie Warszawy", w ich interesie wystąpią w Brukseli międzynarodowe organizacje pielęgniarskie. Do walki o prawa pielęgniarek chce się włączyć Europejskie Forum Stowarzyszeń Pielęgniarskich (EFN), które skupia organizacje ze wszystkich krajów Unii. Zamierza ono interweniować w sprawie strajkujących w Radzie Europy, Komisji i Parlamencie Europejskim. Zgodnie z ustaleniem Konwentu Seniorów, w piątek po głosowaniach Sejm ma wysłuchać informacji rządu o sytuacji w służbie zdrowia i proteście pielęgniarek. Marszałek Sejmu Ludwik Dorn zaprosił do przysłuchiwania się debacie przedstawicieli organizacji służby zdrowia, m.in. Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych.

■ **Powstanie Muzeum Historii Żydów Polskich.** Prezydent Lech Kaczyński oraz m.in. minister kultury Kazimierz Ujazdowski, prezydent Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz i przewodniczący Stowarzyszenia Żydowskiego Instytutu Historycznego (ŻIH) Marian Turski podpisali we wtorek w Warszawie akt erekcyjny pod jego budowę.

■ **Większość Polaków (69 proc.) uważa, że sprawa lustracji to temat zastępczy.** Dotyczy to także sposobu ujawniania materiałów zgromadzonych w Instytucie Pamięci Narodowej (IPN) w celu rozliczenia przeszłości. To temat, który służy wyłącznie rozgrywkom politycznym – wynika z sondażu CBOS udostępnionego w poniedziałek PAP. Niespełna co piąty ankietowany (19 proc.) sądzi, że jest to obecnie jeden z najważniejszych problemów wymagających niezwłocznego rozwiązania. Zdaniem prawie połowy respondentów (48 proc.), dobrze się stało, że Trybunał Konstytucyjny zakwestionował znaczną część obowiązującej od marca 2007 roku ustawy lustracyjnej. Odmienne stanowisko w tej kwestii wyraża jedynie niespełna co piąty ankietowany (19 proc.). Co czwarty respondent (24 proc.) opowiada się za ujawnieniem wszystkich materiałów zgromadzonych w IPN i niemal tyle samo osób (25 proc.) chce – bez zaglądania do archiwów – uznania okresu 1944–1989 za zamknięty rozdział historii.

■ **Prezydent Lech Kaczyński podpisał ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych,** na mocy której składka rentowa zostanie obniżona łącznie o 7 proc. – poinformował wicedyrektor Biura Prasowego Kancelarii Prezydenta Marcin Rosołowski. Pierwsza obniżka – 1 lipca. Zgodnie z ustawą, pierwszy etap obniżki nastąpi od 1 lipca 2007 r. i wyniesie 3 proc. po stronie pracowników. Następnie od 1 stycznia 2008 r. składka zostanie obniżona o kolejne 4 proc. – po 2 proc. po stronie pracowników i pracodawców. Obecnie składka rentowa wynosi 13 proc. Po redukcji pracownicy będą płacić 1,5 proc. składki, a pracodawcy – 4,5 proc.

■ **Ksiądz arcybiskup Stanisław Wielgus nie był tajnym współpracownikiem SB.** Według „Naszego Dziennika", sprawa jego oskarżenia o współpracę ze specsłużbami PRL została celowo sprowokowana. Dziennik jest w posiadaniu materiałów, które mają dowodzić, że w sprawie ks. abp. Stanisława Wielgusa „oszukano Polaków w najgorszy sposób". Gazeta zapowiada, że przez najbliższe dni materiały te systematycznie będą publikowane na łamach pisma. **Opr. (mro)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. M. RADKOWSKA-OBRUSNIK

Do wypożyczania książek w pachnącej jeszcze remontem (kosztował blisko 1 mln Kc) bibliotece gminnej w Piotrowicach zaprasza Ewa Podstawka. – *Remont placówki ukończono w listopadzie minionego roku, a więc teraz już na dobre się rozkręciliśmy* – mówi pani Ewa, dodając, że na rok jest tu 4 tys. wypożyczających i 20 tys. wypożyczeń książkowych. – *Najchętniej czytane są kryminały, książki biograficzne oraz romanse* – wymienia, informując, że do dyspozycji dorosłych spragnionych polskiego słowa jest tzw. księgozbiór wymienny, czyli co trzy miesiące do biblioteki są dostarczane nowe zestawy polskich książek z Biblioteki Regionalnej w Karwinie.

Znikną szpecące rury

CIESZYN (em) – Właśnie rusza inwestycja, która poprawi estetykę miasta. Znad potoku Bobrówka, który płynie przez centrum Cieszyna, znikną ogromne rury ciepłownicze. Z pejzażu miasta znikną kilometry wielkich szpetnych rur, którymi do mieszkań dostarczane jest ciepło. Zastąpi je ciepłociąg wyprodukowany w nowoczesnej technologii, który zostanie zakopany w ziemi. Taka zmiana to nie tylko prawie 30-proc. oszczędność w przepływie ciepła, ale też poprawa wyglądu tej części miasta.

Władze Cieszyna planują w przyszłym roku wytyczyć wzdłuż Bobrówki szlak spacerowy dla mieszkańców i turystów. Wymiana ciepłociągu na razie jest finansowana z pieniędzy Energetyki Cieszyńskiej, ale spółka chce na ten cel pozyskać również dofinansowanie z Unii Europejskiej.

Pływalnia wciąż pełna

CZ. CIESZYN (kor) – Pływalnia miejska nie narzeka na brak tych, którzy szukają tu ochłody podczas upalnych czerwcowych dni. I to nawet pomimo to, iż w porównaniu z rokiem ubiegłym ceny biletów wzrosły o 100 proc.

Jak podał wiceburmistrz **Stanisław Folwarczny**, w słoneczne dni, a zwłaszcza podczas weekendów kasy pływalni sprzedają od 500 do 1000 biletów. – *Bilet za 40 Kc nadal należy w naszym regionie do tych tańszych. W dodatku dzieci do lat sześciu nie płacą za wstęp na basen w ogóle, a można też skorzystać z tańszych, rodzinnych wejściówek. Nie trzeba też płacić za ślizgawki, co zdarza się na innych pływalniach* – mówi wiceburmistrz.

Gospodarze miasta zapowiadają, że jeszcze w tym roku oferta pływalni zostanie poszerzona o boisko do siatkówki plażowej.

Pomysł na lato

CZ. CIESZYN (sch) – Kongres Polaków w RC oraz Teatr Cieszyński zapraszają młodzież na Spotkania Teatralne i Spotkania Filmowe w dniach 19 – 25 sierpnia br. do Koszarzysk Pasieczek. W programie pierwszych przewidziano wykłady, spotkania z aktorami, ćwiczenia z zakresu gry aktorskiej, reżyserii, muzyki, scenografii i pisania własnych scenariuszy, drugie zaś obejmą podstawy reżyserii i sztuki operatorskiej, przygotowania materiału zdjęciowego czy montaż krótkich filmów. Koszt pobytu wraz z wyżywieniem wynosi 1000 Kc. Zgłoszenia wraz z zaliczką 500 Kc przyjmuje Kancelaria KP do 1 sierpnia br.

Gorolski Święto też jubileuszowe

Dokończenie ze str. 1

Słyszałem też, że Leszek Richter szykuje także otwarcie stałej ekspozycji w działającej przy jabłonkowskim MK PZKO i mieszczącej się w jego siedzibie przy Rynku Mariackim Izbie Regionalnej im. Adama Sikory.

Są takie plany, ale czy rzeczywiście ta uroczystość towarzyszyć będzie właśnie Gorolskimu Świętu, trudno w tej chwili powiedzieć. Bo wiadomo, robimy wszystko, by przede wszystkim zdążyć do Gorolskiego Święta z finalizacją remontu Domu PZKO. Ale na pewno taka uroczystość w Izbie Regionalnej byłaby piękną imprezą towarzyszącą.

Warto jeszcze wspomnieć o tym, że chcielibyśmy w niedzielę, tuż przed wyruszeniem korowodu, zaprosić wszystkich na nabożeństwo ekumeniczne w intencji Gorolskiego Święta do kościoła parafialnego pw. Bożego Ciała. O tym, czy nabożeństwo rzeczywiście się odbędzie i o kt[illegible] rozpocznie, poinformujemy z dostatecznym wy[illegible]niem.

A pochód wyrusza tradycyjnie z rynku w samo połudn[illegible]

Oczywiście. A że chodzi o pochód towarzyszący [illegible]uszowemu „Gorolowi", zwracam się do wszystkich [illegible] PZKO, które tradycyjnie biorą udział w imprezie, b[illegible] gotowały z tej okazji piękne wozy alegoryczne. Ch[illegible] to, by każda wieś zaprezentowała w pochodzie to [illegible] najlepszego przez te 60 lat naszej imprezy. Wtedy w [illegible]chód będzie iście jubileuszowy.

Rozmawiał: JACEK S[illegible]

PS.: Przy okazji informujemy, że wszelkie informa[illegible] temat 60. Gorolskiego Święta można znaleźć w [illegible] pod adresem: *www.pzko.cz/gorol.*

Moim zdaniem

MARTYNY RADŁOWSKIEJ-OBRUSNIK

Trzy kamyki do festiwalu

Choć tony jubileuszowego festiwalu PZKO w Karwinie już przebrzmiały, to wciąż przychodzą do głowy różnorakie myśli, nie tylko o organizacji, ale i o nas samych.

Siedziałam w dolnych ławkach widowni stadionu zimowego. „Scena" była daleko ode mnie w lewą stronę, a stanowisko reżyserki dźwięku i komentatorki Pawełki Niedoby, daleko w prawą. Przede mną natomiast była **wieeeelka niebieeeeska płaszczyznaaaa** – absolutnie pusta i w lodowatym kolorze. (Cóż – przecież to **zimowy** stadion!). W wianuszku trybun – znowu mrożenie w kościach – puste miejsca! Tylko tu i tam zapełnione gromadkami rodzinno-przyjacielskimi. Skoro czasy, gdy nasz „cyrk" był w stanie wypełnić takich rozmiarów stadion minęły, to czemu nie [illegible] stosować do nich warunków? Czemu nie dać sceny na dłuższy bok boiska? Czemu w ogóle organizować Festiwal na stadionie? Czy stadion to dobre miejsce na patriotyczną manifestację, na występy najmłodszych, wyglądających jak drobinki piasku w wielkim akwarium? (tylko ponad stuosobowe wyspy wyglądały lepiej.) Czy wreszcie, przy okazji tej frekwencji, „społeczeństwo" nie chciało czegoś przekazać ogółowi? Bo oto, nagle, na występ Reprezentacyjnego Zespołu Wojska Polskiego trybuny jakoś się zapełniły. Czyżbyśmy [illegible] doceniali swego? Czyżby zależało nam tylko na tym byśmy „byli bawieni"?

Teraz z innej beczki. Być może czasy, gdy na Festiwal przyjeżdżali prezydenci stawiciele rządu polskiego, należy odłożyć ad acta i o nich nie wspomina[illegible]. Jednak pamiętam paru z najwyższej półki, którzy zaszczycili Festiwal [illegible] (ce)premier Jarosław Kalinowski na 50-leciu) i usadzeni na twardych ławk[illegible] z zachwytem obserwowali zaolziańskie zespoły. Potem mniej więcej wiedzieli, jak to u nas jest. Na tegorocznym festiwalu wielu, z którymi rozmawiałam, poszukiwało wzrokiem VIP-ów. Po powitaniu zniknęli.

Festiwal jest świętem, które sami sobie przygotowujemy. Jest polskie [illegible] wiedzenie: Pomóż sobie, to Bóg Ci pomoże.

Czy umiemy sobie pomóc?

radlowska@glosbo[illegible]

Tabletki pod lupą

OLDRZYCHOWICE (mro) – Firma „Walmark" w tych dniach zaczęła korzystać z własnego laboratorium naukowo–badawczego nastawionego głównie na stałe formy leków – tabletki.

Rozpoczęcie pracy laboratorium związane jest także z projektem realizowanym wspólnie przez „Walmark", Instytut Chemii Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu oraz Mikrobiologicznym Instytutem Akademii Nauk w Pradze koncentrującym się nad badaniami zdolności obronnych roślin i ich znaczenia jako suplementów diety w profilaktyce chorób chronicznych. Projekt prowadzo[illegible]ga w ramach wspieranego przez [illegible]stwo programu TANDEM.

Jak powiedział „Gł." **Tomáš [illegible]ra**, dyrektor generalny firmy, [illegible]torium jest de facto linią produkcyjną „w pigułce". – *Umożliwia system[illegible] ną innowację asortymentu, [illegible] nie alternatywnych surowców [illegible] kie wprowadzanie nowości na r[illegible]*

Dotychczas „Walmark" korzy[illegible] współpracy eksternistycznych [illegible]ratoriów bądź własnego, służ[illegible] kontroli jakości produkcji.

Ciekawostki

Guma dla śpiewaków

Na rynek w Korei Południowej trafiła specjalna guma do żucia, która korzystnie wpływa na umiejętności wokalne osoby żującej. Guma balonowa „Chew + Sing" (Żuj i Śpiewaj) wpływa relaksująco na struny głosowe i zwiększa wydolność płuc, dzięki czemu poprawia zdolność do śpiewania. Jak zapewniają producenci, już po 30 minutach żucia głos staje się bardziej opanowany i śpiew brzmi znacznie lepiej – a wszystko za jedyne pół dolara za paczkę gumy.

Karaluch Pawłowa?

Naukowcy japońscy odkryli, że karaluchy mogą zostać uwarunkowane w taki sam sposób, jak słynne psy Pawłowa. Zwierzęta znanego rosyjskiego lekarza nauczyły się wydzielać ślinę słysząc dzwonek sygnalizujący porę karmienia, zaś badacze z uniwersytetu Tohoku uzyskali podobny efekt ślinienia u karaluchów poddanych działaniu innych bodźców neutralnych, co zdaniem ekspertów zaprzecza teorii, jakoby odruch ślinienia można było wywołać wyłącznie u psów i kotów. – *Zrozumienie mózgowych mechanizmów uczenia się u owadów może nam pomóc w zrozumieniu funkcjonowania mózgu człowieka, ponieważ istnieje wiele cech wspólnych* – mówi dr Makoto Bizunami. W ramach eksperymentu naukowcy poddawali karaluchy działaniu pewnych bodźców zapachowych za każdym razem, kiedy karmili owady roztworem cukru. Po fazie uczenia, karaluchy zaczynały się ślinić również pod wpływem samego zapamiętanego zapachu.

Dwulatka w Mensie

Dwuletnia dziewczynka z Wielkiej Brytanii została członkinią towarzystwa ludzi inteligentnych Mensa. Testy wykazały, że jej iloraz inteligencji jest wybitnie wysoki – wynosi 152 punkty. Georgia Brown z hrabstwa Hampshire jest inteligentniejsza od co najmniej 98 proc. ludzi na świecie. Tylko taki przywilej gwarantuje członkostwo w Mensie. Niespotykane umiejętności dziewczynki jej rodzice zauważyli bardzo wcześnie. Georgia nauczyła się raczkować gdy miała niecałe pół roku, zaczęła chodzić trzy miesiące później. Gdy miała półtora roku potrafiła prowadzić rozmowę i odpowiadać na pytania sprawiające kłopot nawet sześciolatkom. Testy potwierdziły jej wyjątkowe zdolności, badający ją naukowcy stwierdzili, że dziewczynka zdobyłaby nawet więcej niż 152 punkty, ale niestety w trakcie rozwiązywania zadań ucięła sobie popołudniową drzemkę. Georgia jest najmłodszą dziewczynką jaka dostała się do Mensy w historii tej organizacji. Najmłodszy chłopiec, geniusz z USA, wyprzedził ją w [illegible] o kilka dni.

Cruise nie przejdzie?

Niemcy zabroniły ekipie [illegible] film „Walkiria" o nieudanej [illegible] bójstwa Adolfa Hitlera realizo[illegible] zdjęć w niemieckich obiektach [illegible]skowych, ponieważ grający g[illegible] rolę w tej produkcji Tom Cruise [illegible] scjentologiem – powiadomił [illegible]mieckie Ministerstwo Obrony. [illegible] Cruise, który jest również jed[illegible] producentów filmu, należy do k[illegible] ła scjentologicznego, którego [illegible] niemiecki nie uznaje za stowarzy[illegible] nie religijne. Berlin zarzuca sc[illegible] logom, że przykrywkę religijną [illegible] wykorzystują do zarabiania pie[illegible] dzy. Cruise gra w filmie pułkowni[illegible] Klausa von Stauffenberga, który [illegible] lipcu 1944 r. w Wilczym Szańcu [illegible] ganizował nieudany zamach na [illegible] przywódcy III Rzeszy.

O PRACY Z POLSKIMI DZIEĆMI W CZESKIM PRZEDSZKOLU

Choć trochę po polsku

W Ligotce Kameralnej od dziesięciu lat nie ma polskiego przedszkola. Gdy jednak podejdziam do zrekonstruowanego budynku, w którym obecnie mieści się czeskie przedszkole, w oczy wpada mi dwujęzyczna tablica – u czeskich placówek oświatowych rzecz raczej nie spotykana. Nauczycielka Janina Russ, oprowadzając mnie po przestronnym budynku, przybliża mi w kilku zdaniach, jak to się stało, że czeskie przedszkole nie jest tak naprawdę wyłącznie czeskie.

Gdy w 1996 r. rozpoczęła pracę w tutejszym, wówczas polskim, przedszkolu, pogodzona była z sytuacją, że jest to praca zaledwie na parę miesięcy, ponieważ zapadła już decyzja o jego zamknięciu. Powodem była – jakże inaczej – zbyt mała liczba dzieci. – *Zapisana była chyba dwunastka, lecz regularnie przychodziło tylko sześcioro* - wspomina.

Po likwidacji polskiego przedszkola, do tutejszego budynku, mieszczącego się w uroczym, spokojnym miejscu w sąsiedztwie kościoła ewangelickiego i domu parafialnego, przeniesiono z budynku szkoły czeskie przedszkole. Polskie dzieci rodzice musieli wozić do Gnojnika. Tak się jednak złożyło, że po pięciu latach, w 2001 r. J. Russ, która w międzyczasie pracowała w świetlicy szkolnej przy PSP w Gnojniku, wróciła do ligockiego przedszkola.

Dzieci powróciły

W tym czasie doszło w tutejszym przedszkolu do zmian personalnych, została wybrana nowa dyrektorka, a wójt, który sam jest Polakiem, postanowił wyjść na rękę tutejszym polskim rodzinom w tym, że przyjął do pracy w przedszkolu polską nauczycielkę. Opowiada. Wtedy to wprowadzono w przedszkolu system pracy, stosowany do dziś, który sprawił, że na nowo zaczęły do niego uczęszczać polskie dzieci. - *Nie są to jednak wszystkie dzieci z Ligotki* – zaznacza pani Janina. - *Nie staram się też nikogo z tutejszych Polaków namawiać, by zapisywali dzieci do nas, ponieważ, bądź co bądź, jest to przedszkole czeskie. Wielu więc polscy rodzice korzystają z przedszkola w Gnojniku, a niektórzy, pracując w Trzyńcu, wożą dzieci nawet tam. Tutejsze przedszkole ma pomóc tym mamom, którym odpowiada, że dziecko chodzi do przedszkola w pobliżu zamieszkania, że nie trzeba go codziennie dalej wozić.*

Oficjalnym językiem jest w przedszkolu czeski, dlatego też, zwracając się do całej grupy, pani Janina mówi po czesku. Polskiego używa w kontaktach indywidualnych z polskimi dziećmi, podczas takich zajęć, kiedy pracuje z osobna z poszczególnymi dziećmi. – *No i nie wolno mi zapomnieć przed posiłkiem powiedzieć po polsku „smacznego", ponieważ Julia zaraz mi przypomina, że jeszcze nie było* – uśmiecha się.

Uczą się w mig

Julia i Magdalenka to w grupie 28 dzieci w br. szkolnym jedyne dwie polskie dziewczynki. Na nowy rok szkolny zapisanych jest 34 dzieci, z tego polskich będzie trójka. – *Czeskich dzieci jest duża przewaga i jest prawdą, że dzieci, które w domu mówiły po polsku, po przyjściu do przedszkola szybko przechodzą na czeski. Możliwości, by mówić z nimi po polsku, jest w czasie zajęć przy tak wielkiej grupie w jednym oddziale, niestety mało. Staram się przynajmniej, gdy tłumaczę różne nowe pojęcia, podać również ich polskie odpowiedniki. Dla czeskich dzieci jest to swego rodzaju atrakcja, bardzo im się na przykład podobało słowo „cukierki" albo „ stokrotka". Zapamiętują też wierszyki i piosenki, które polskie dzieci w swym języku przygotowują na takie okazje, jak obchody Dnia Matek lub Gwiazdkę. Zdarza się, że dzieci bawią się w szkołę i dziewczynka, która jest niby nauczycielką, daje polecenie: „Teď budete mluvit polsky". I te czeskie dzieci, dumne z siebie, że umieją coś „obcojęzycznego", recytują polskie wierszyki.*

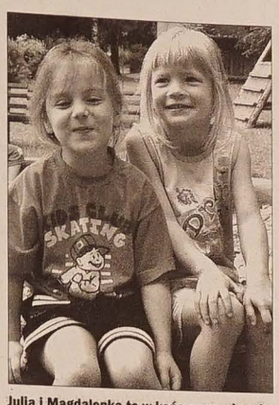

Julia i Magdalenka to w kończącym się roku szkolnym jedyne polskie dzieci w ligockim przedszkolu. Po wakacjach będzie ich troje.

Pytam, czy wobec tego nie zdarzyło się, że ktoś z czeskich rodziców skarżył się, że jego dziecko w czeskim przedszkolu łapie polskie słowa. Pani Janina stanowczo zaprzecza. Mówi, że ani razu nie spotkała się z negatywnymi reakcjami, w ogóle nie ma tu problemów na tle narodowościowym. Chwali też współpracę z kierowniczką przedszkola **Michaelą Walachovą**, która, pomimo że pochodzi z Południowych Moraw (a może właśnie dlatego) nie ma żadnych uprzedzeń do tych, co mówią po polsku.

Wyrażam wątpliwość, czy w takich warunkach można dzieci przygotować dobrze do nauki w polskiej szkole. – *Dzieci w tym wieku bardzo szybko łapią wszystko* – rozprasza je moja rozmówczyni. – *Teraz jest w pierwszej klasie Marek, jeden z polskich absolwentów naszego przedszkola, i radzi sobie bez problemów.*

Gdy przed budynkiem żegnamy się z nauczycielką, a ona opowiada mi o dobrej współpracy z parafią ewangelicką, podchodzi do nas ks. **Bolesław Firla**. Sam jest Polakiem, a jego syn Michał, uczeń gnojnickiej PSP, podbił serca publiczności podczas ostatniego Festiwalu Piosenki Dziecięcej. Sąsiedztwo parafii, w której jest wielu Polaków, też ma z pewnością dodatni wpływ na to, że polskie dzieci i ich rodzice mogą czuć się w tym budynku, który pierwotnie był polską szkołą (o czym informuje wmurowana tablica pamiątkowa), ciągle jak u siebie w domu.

★ ★ ★

Przedszkole w Ligotce nie jest jedyną tego typu placówką na naszym terenie. W podobny sposób, z udziałem języka polskiego uwzględniającym konkretny skład podopiecznych, pracują m.in. przedszkola w Trzyńcu Podlesiu i Koszarzyskach. W Wędryni Zaolziu, gdzie w przedszkolu liczącym 23 dzieci sześcioro jest polskich, zajęcia prowadzone są konsekwentnie dwujęzycznie. – *Jest prawie tak, że mówię automatycznie jednym tchem Dobrý den – Dzień dobry* – przybliża sytuację dyrektor przedszkola, **Danuta Banot**.

DANUTA CHLUP

Zdjęcia: autorka

Dwujęzyczny napis na czeskim przedszkolu to nie przypadek. Tu uczęszczają również polskie dzieci.

PREZES MACIERZY SZKOLNEJ W RC APELUJE:

Nie rezygnujmy z tej szkoły!

Będąc obecny na publicznych posiedzeniach rady miasta Trzyńca 24 kwietnia i 12 czerwca br. jako prezes ZG Macierzy Szkolnej, byłem świadkiem, jak podano do wiadomości „zmianę uchwały" dotyczącej „optymalizacji szkolnictwa" w Trzyńcu. Byłem więc świadkiem, jak burmistrz **Věra Palkovská** w punktach o petycji rodziców PSP przy ul. Kopernika nie czytając jej powiedziała, że taką otrzymała; o liście protestacyjnym Coexistentii-Wspólnoty powiedziała, że *są tego cztery stronice, nie będę tego czytać*; a o punkcie o rewokacji wyraziła się, że jest on *bezprzedmiotowy, bo to już jest uchwalone*.

Usłyszałem od najwyższych władz miasta, że w szkole jest duża ilość niekwalifikowanego nauczania, że stan szkoły jest z punktu widzenia pedagogicznego i ekonomicznego nie do przyjęcia, że kontrola Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nie stwierdziła błędów w postępowaniu miasta, że Urząd Wojewódzki potwierdził wykreślenie z sieci przedszkoli, że nie przeczytano uchwały komisji ds. mniejszości narodowych, że sprawy prowadzone przez kancelarię adwokacką są bezbłędne i trzymane w głębokiej tajemnicy.

Słyszałem, jak pani burmistrz oświadczyła, że nigdzie nie ma wzmianki o tym, że w sprawie szkoły komisja ds. mniejszości narodowych ma prawo do zabierania głosu. Tak zostało wyjaśnione, dlaczego nie dano jej możliwości rozważenia sprawy przed podjęciem decyzji przez zarząd i radę miasta Trzyńca. Słyszałem, jak V. Palkovská przeszła milczeniem nad pytaniem z sali, czy szkoła spełnia limity.

Wreszcie, słyszałem radnych, jak oburzali się na to, że polscy mieszkańcy Trzyńca odwołali się do pomocy Kongresu Polaków, który z kolei spowodował interwencję MSW i Ministerstwa Szkolnictwa RC. Pani burmistrz określiła powstały konflikt jako sztucznie wywołany, a radny **Igor Petrov** posunął się do nazwania odwagi cywilnej niektórych przedstawicieli polskiej mniejszości ekshibicjonizmem, dodając, że kierują się oni chęcią uwidocznienia się w celu wykorzystania sytuacji do własnych celów.

Stwierdziłem, że jestem zaskoczony takim natężeniem złej woli. A wszystko to skierowane jest przeciw jednej polskiej szkole na wielkim osiedlu trzynieckim. Teraz lepiej niż dotychczas widać, że „optymalizacja, planowana od dawna" oznacza, że szkoła od dawna jest solą w oku. Gdy V. Palkovská mówi o tym, że nie ma dokumentu, świadczącego o tym, że złamano prawo, dowodzi to, jak starannie przygotowano się, aby zaskoczyć obywateli i uniemożliwić im obronę. Z niektórych ich wypowiedzi zdaje się wynikać, że popełniono tylko ten błąd, że zdecydowano się proces likwidacji polskiego szkolnictwa niepotrzebnie przyspieszyć.

Burmistrz Trzyńca nie może już twierdzić, że *problem optymalizacji jest rozwiązywany z ogromnym wyczuciem i taktem i przebiega ku zadowoleniu wszystkich zainteresowanych stron*. Albo jak inni, że *niepodporządkowanie się i nagłaśnianie tego problemu jest ubliżaniem dotychczasowym dobrym stosunkom polsko-czeskim*. Kiedy usiłuje się zlikwidować narodowościową szkołę spełniającą warunki i pośrednio usiłuje się „dobić" polskie środowisko w centrum miasta, to nic dziwnego, że powstaje „problem".

Naszym zdaniem, problem wynika, po pierwsze, z braku szacunku do współobywateli, a po drugie stąd, że zabrania takiej szkoły nie da się przeprowadzić uczciwie. Zasadą działania staje się wtedy niekonsultowanie uchwał z zainteresowanymi, zatajanie poczynionych kroków, manewrowanie przepisami i gremiami, wytwarzanie atmosfery rezygnacji i bezsilności wśród rodziców, w końcu zwykłe krętactwa i kłamstwa (jak np. to, że MSW pobłogosławiło działania władz Trzyńca). Pani burmistrz czyta tylko to, co jej odpowiada – np. czytając list minister szkolnictwa **Dany Kuchtovej**, nie przeczytała, że połączenie szkół, z których każda spełnia wymogi co do limitów, jest w świetle prawa likwidacją jednej ze szkół oraz że informacje dostarczone przez Urząd Miasta Trzyńca nie dają podstaw prawnych dla zamierzonej likwidacji szkoły. Dlatego zwracam uwagę na Europejską Kartę Języków Regionalnych i Mniejszościowych, a także na ustawę 273/2001 Sb., czyli prawo mniejszości narodowych. Wszystkim zaś proponuję wyobrazić sobie, jak by się zachowali, gdyby sami należeli do mniejszości.

Ostatecznym przyznaniem się do winy jest fakt wypowiedzi jednego z radnych, namawiającego przed głosowaniem do przyjęcia kosmetycznych zmian w uchwale, aby zminimalizować ewentualną przegraną w sądzie.

Mamy nadzieję, że z czasem władze Trzyńca będą naprawdę zdolne wychodzić naprzeciw potrzebom naszej społeczności. Do tego czasu musimy wierzyć, że prawo w RC lepiej jest rozumiane przez jej najwyższe instancje, te, które uznały międzynarodowe i europejskie Karty Praw, i że one będą śledzić dalszy rozwój sytuacji w mieście. Wiadomo, że Karty te zawierają mądrość i doświadczenia, nieraz ciężko zdobyte, w innych regionach Europy.

Drodzy Rodzice!

Najwięcej zależy od Was. Ktoś liczy, że dacie się zbałamucić wykrętami i półprawdami, takimi jak ta ostatnia, jakoby salomonowa decyzja, o „zmianie brzmienia uchwały", czyli odłożeniu likwidacji szkoły. Jej celem jest właśnie podkopanie Waszej determinacji i doprowadzenie do Waszej rezygnacji z zachowania tej szkoły. Dopóki Rodzice wytrwają w przyrzeczeniu, że nie zrezygnują z tej szkoły, dopóki dzieci będą w szkole i ich liczba będzie spełniać limity, nikt nie będzie miał prawa ich placówki odebrać! Prawo jest po naszej stronie i nic nie jest stracone, bo są instytucje, o które możemy się oprzeć.

JAN BRANNY, prezes Macierzy Szkolnej w RC

Marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

Festiwalowo swaczyna

Prezesowa zaraz rano po śniadaniu wyruszyła do Marynki. Przecież była niedziela, właśnie ta niedziela po Festiwalu PZKO, więc trzeba było plotkami się powymieniać, wspomnieć i zwyczajnie „pobulczeć". Marynka czekała na Prezesową z niecierpliwością. Myślała nawet, że pójdzie ją odwiedzić. Szybko zrezygnowała z tego pomysłu, bo przypomniała sobie, że Prezes przecież na emeryturze, w domu całymi dniami siedzi i podsłuchuje, o czym to baby plotkują, a potem w knajpie rozpowiada. Więc prostsze było poczekać na Prezesową. Mąż Marynki co prawda też siedział w domu, ale ten ma taką alergię na Prezesową, że jak ledwo w drzwiach się pojawi, to Mąż Marynki znika do piwnicy. I kobiety mogą sobie spokojnie porozmawiać. A było o czym.

„Dziwne ci to było Marynko, prowda".

„Prowda, prowda. Tu mosz, zjydz se" – Marynka podała Prezesowej kanapkę zapakowaną w serwetce.

„Marynko, jo dóma pośniodała, jo nic nie chcym" – wymówiła się Prezesowa.

„Wiale dyć kónsek chleba ze szmolcym zjysz. Jo tego ten całóm szpajzke" – Marynka ponowiła swoją propozycję i wetknęła Prezesowej kanapkę do ręki. Poszła do spiżarni i przyniosła jeszcze następne trzy kanapki. „A tu mosz do Prezesa, nie bedziesz musiała obiadu warzić".

„Marynko, zakłodosz bufet, czy co?" – Prezesowa nie rozumiała, co się dzieje.

„Ale ni, yny po festiwalu mi zostały. Óno wszyscy mówili, że ostatnio był w Karwinie głód a że w tym roku to ni może być inaksze, tóż jo se kanapek narobiła. Dlo siebie, dlo chłopa, dlo dziecek, aji dlo wnuków. Dlo każdego po piynć, bo dyć festiwal trwo cały dziyń. Nazbiyrało se tego pełny rugzak. A tam było tela fajnego a wóniajóncego jedzynia, że mi żodyn tyn chlyb ze szmolcym nie chcioł jeść. Tóż żech go do chałupy spatki niósła. A szkoda wyciepać, ni? Tak se weź, aji do Prezesa".

Prezesowa nie wyglądała zbyt szczęśliwie, ale nie mogła odmówić Marynce, zapakowała więc dziesięć kanapek „ze szmolcym" i po drodze do domu się zastanawiała: „Eszcze, że mómy ty kury, bo my dziynki festiwalowi mógli mieć szmolcowy tydziyń".

sikorova@glosludu.cz

Zagraj o bilety

Dziś ostatnia runda konkursu o dwie wejściówki na Bystrzycki Zlot 2007, który odbędzie się w sobotę 7 lipca w Bystrzycy. Swoją odpowiedź należy ponownie napisać na kartce, nakleić podany obok kupon i dopisać swoje imię, nazwisko i adres. Rozwiązanie można wysłać pocztą lub przynieść osobiście do redakcji – najpóźniej **w poniedziałek 2 lipca** do godz. 12.00. A oto ostatnie zadanie:

Wymień przynajmniej dwóch muzyków młodej trzynieckiej kapeli „Charlie Straight", która też zagra na Bystrzyckim Zlocie.

Bystrzycki ZLOT 2007

Kupon nr 3

Rozwiązanie pierwszej rundy konkursu z soboty 23 bm. brzmi: Ostatnia płyta „TSA", wydana w 2004, nazywa się „Proceder". Dwa bilety na Bystrzycki Zlot 2007 wygrywa **Rudolf Gajdzica** z Trzyńca. (r)

Głosik

Wakacje, wspaniałe wakacje!

– Ludmiłko, wiesz co nowego? – zapytał Głosik zaraz z rana.

Ludmiłka była jeszcze trochę zaspana, więc szybko odpowiedziała, że oczywiście nie wie, co nowego.

– Jak to, nie wiesz, co nowego. Już jutro dzieciaki dostaną świadectwa i zaczynają się wakacje! Hura! – wołał Głosik.

– I to ma być powód do radości. Głosiku, dziwię ci się – Ludmiłka spojrzała na Głosika – przecież ty nie masz wakacji, bo nie chodzisz do szkoły.

– To co, ale dzieci mają i pojadą na wycieczki, na wczasy – Głosik nie dawał za wygraną – i na pewno będą nam wysyłały pocztówki z wakacji. Przecież to takie fajne. Ludmiłko, ty się dzisiaj obudziłaś jakaś nie w sosie.

– Nie ja się obudziłam, a ty mnie obudziłeś – odburknęła – I nie wiem, co może być takiego wspaniałego w wakacjach. Jest gorąco i ciężko się oddycha, komary gryzą, pszczołom i osom też się można narazić. Kleszczy wszędzie wbród. Naprawdę nie rozumiem, co ludzie widzą w tych wakacjach.

– A ja rozumiem. I dzieci na pewno też – odpowiedział Głosik – I mam propozycję. Czytajcie uważnie:

Ogłaszamy uroczyście konkurs na najciekawsze zdjęcie z wakacji. Zdjęcia możecie wysyłać do końca sierpnia. We wrześniu ogłosimy zwycięzcę absolutnego. Ale będziemy również wybierać zdjęcie tygodnia. Więc pakujcie aparaty do plecaka, czy też walizki i ruszajcie w trasę.

Może uda Wam się przekonać Ludmiłkę, że wakacje to fajna sprawa. Oczywiście czekamy też na Wasze li-

LATO
ciepłe, miłe
opalamy się, kąpiemy, odpoczywamy
Lato jest bardzo przyjemne.
Dorota Bizoń, klasa 4

LATO
miłe, słoneczne
pływamy, bawimy się, cieszymy
Piękne Lato ma buty.
Staś Švec, klasa 4

LATO
dobre, fajne
opalamy się, kąpiemy, odpoczywamy
Lato jest bardzo fajne.
Dominik Walach, klasa 4

LATO
słoneczne, fajne
kąpiemy się, skaczemy, bawimy się
Podczas wakacji pojadę na Węgry.
Filip Šafránek, klasa 4

WAKACJE
fajne, słoneczne
zapraszamy kolegów, jesteśmy cały dzień
na podwórku, bawimy się
Wakacje to najlepsze miesiące.
Weronika Owczarzy, klasa 4

Rubrykę przygotowała:
HALINA SIKORA

Uśmiechnij się

Mama pyta Jasia:
– Czy zmieniłeś już rybkom wodę w akwarium?
– Po co? One jeszcze tej nie wypiły.

★ ★ ★

– Co miś Uszatek je na kolację?
– Pora na dobranoc.

★ ★ ★

Mama tłumaczy Jasiowi:
– Trzeba być grzecznym, żeby pójść do nieba!
– A co trzeba zrobić, żeby pójść do kina?

Konkurs

Z pewnością dobrze wiecie, co to znaczy zdrowe odżywianie i jak jest ważne. Znaleźliśmy dla Was wspaniały konkurs. Unijny portal MiniChefs organizuje konkurs dla uczniów w wieku 9-12 lat na plakat promujący zdrowe odżywianie. Plakat ma pokazywać, co rozumiecie pod hasłem „zdrowe odżywianie". Powinien być przygotowany przez klasę pod opieką nauczyciela. Uwaga, termin konkursu mija już za chwilę! Kolorowe prace w formacie A2 można przesyłać do 30 czerwca 2007 r.

A teraz najważniejsze. Zwycięski plakat będzie promować Europejski Dzień Zdrowego Żywienia i Gotowania, zaplanowany na 8 listopada 2007 r. Jego autorzy wezmą udział w ceremonii rozdania nagród w Brukseli. Być może właśnie Wasza klasa pojedzie do Brukseli?

Informacje o konkursie w języku angielskim można znaleźć na unijnej witrynie MiniChefs, która ma zachęcać najmłodszych Europejczyków do zdrowego odżywiania i

Katarynka

Ciekawi jesteśmy, czy wiecie, co to takiego katarynka? Najczęściej możecie ją spotkać w muzeum, czasami również na ulicach wielkich miast. Chodzi o mechaniczny instrument muzyczny z grupy aerofonów. Pochodzi z Niemiec. Może widzieliście pana z pudłem, który za pomocą kręcenia korbą wydawał z niego dźwięki? To właśnie katarynka.

Kręcenie korbą katarynki wprowadza w ruch mechanizm z piszczałkami wargowymi, do których tłoczone jest powietrze wytworzone przez poruszane korbą miechy; ruch powietrza z kolei powoduje obrót wałka, z umieszczonymi na obwodzie ząbkami lub drewnianymi kołeczkami. Ich zadaniem jest otwieranie w odpowiedniej kolejności, na odpowiedni czas kanałów kierujących strumień powietrza na odpowiednią piszczałkę.

Instrument wynalazł i skonstruował Giovanni Barbari, żyjący w Modernie na początku XVIII wieku.

W Polsce pierwsi wędrowni kataryniarze pojawili się około 1760 roku. Nowinka przyjęła się. Przed II wojną, w miastach i na jarmarkach było tak wielu kataryniarzy – według zapisów z drugiej połowy XIX wieku – że kataryniarze wręcz się nie mieścili. W Warszawie katarynek było wówczas 470, a ulic tylko 360..W Londynie grających było tak dużo, że o ustaleniu najmniejszej dopuszczalnej odległości między katarynkami na ulicach dyskutowano nawet w parlamencie. Po wojnie tradycja kataryniarzy zaginęła.

Polska nazwa katarynka, pochodzi od laleczki zwanej Katarzynką, obracającą się na dawnych instrumentach w rytm melodii.

Obecnie w Polsce nikt nie produkuje katarynek. Można je zamówić w Holandii, Niemczech, Wielkiej Brytanii. Za dobrą trzeba zapłacić jak za samochód!

Czy wiesz, że...?

Na pewno spotkałeś się z serwisem YouTube, w którym można za darmo publikować swoje filmy. Od niedawna w dziewięciu krajach są lokalne wersje tego serwisu, w tym również polska.Warto odwiedzić!

Głosikowa Korespondencja

Nasza wycieczka

Wczoraj, 20 czerwca byliśmy na Jaworowym. Kolejką linową wyjechaliśmy przez duży las i kopiec. Uszliśmy około 11 km. Pogoda nam dopisała i wycieczka była udana.
Dominik Michnik, klasa 3

Wczoraj byliśmy na wycieczce na Jaworowym. Było nas 16, a pani była sama, bo żaden z rodziców nie jechał. Na górę jechaliśmy kolejką linową. Potem szliśmy 0,5 km do schroniska. Przy schronisku byliśmy 1,5 godz. Potem szliśmy na szczyt Jaworowego. Następnie schodziliśmy do Gutów. Kiedy szliśmy z powrotem, zabłądziliśmy.
Kamil Zaremba, klasa 4

Wczoraj (20. 6.) byliśmy na Jaworowym. Na górę wyjechaliśmy kolejką linową, a potem poszliśmy do schroniska. Tam patrzyliśmy, jak spadochroniarze latali na spadochronach. Było to super. Zjedliśmy obiad i szliśmy na szczyt Jaworowego. Zostaliśmy tam na chwilkę, a potem zeszliśmy na dół do Gutów. Wycieczka była super!
Joanna Wierzgoń, klasa 4

W środę 20. 6. nasza klasa wyjechała na wycieczkę na Jaworowy. Jechaliśmy pociągiem, a kiedy nareszcie dojechaliśmy, cieszyliśmy się na kolejkę linową. Kiedy wyjechaliśmy na górę, uszliśmy jeszcze kawałek drogi i wreszcie znaleźliśmy się przy schronisku. Tam spędziliśmy godzinę i pół. Potem szliśmy zdobyć szczyt Jaworowego. Kiedy schodziliśmy do Gutów, to trochę zabłądziliśmy. Na szczęście przyjechaliśmy zdrowi i nigdzie nie zostaliśmy. Wycieczka była super. Ze słonecznymi pozdrowieniami, **Magdalena Michnik, klasa 4**

Wczoraj 20 czerwca pojechaliśmy na Jaworowy. Kolejką linową dla jednej osoby podjechaliśmy pod Jaworowy. Potem szliśmy do schroniska. Latały tam spadochrony, więc patrzyliśmy na nie. Zjedliśmy obiad i wyruszyliśmy na szczyt (1036 m n.p.m.). Potem szliśmy do Gutów, ale po drodze trochę zabłądziliśmy. Na szczęście znaleźliśmy drogę. Doszliśmy do Gutów i poczekaliśmy na autobus, który zawiózł nas na dworzec kolejowy do Trzyńca. Potem pojechaliśmy do Karwiny. Na dworcu w Karwinie czekali na nas rodzice, którzy zabrali nas do domu. Wycieczka była bardzo udana!!!
Jolanta Siwek, klasa 4

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przesyłać można także pod e-mail: *sikorova@glosludu.cz*, a w załączniku dopisać Głosik.

DOMY I ŚWIETLICE PZKO (13)

Ligotka Kameralna

Miejscowe Koło PZKO w Ligotce Kameralnej, które powołano do życia 23 listopada 1947 r., miało swą pierwszą siedzibę w tzw. domku kościelnym. W 1956 r. tutejsi pezetkaowcy przeprowadzili się do nowo wybudowanego domu kultury, gdzie też znalazła się dla nich świetlica.

Od 1987 r. na własność Koła przeszedł dom, usytuowany zaraz przy drodze głównej, łączącej Ligotkę z Gnojnikiem. Obiekt ten członkom ligockiego PZKO podarowała Mar[illegible] **Kiszowa** z Cieszyna. Najpierw jed[illegible] trzeba było przeprowadzić remont [illegible] dynku, do czego pezetkaowcy zaz[illegible] zapałem przystąpili. Organizacją [illegible] remontowych podjął się **Paweł P[illegible]czek**. Uroczyste otwarcie Domu odb[illegible]ło się 16 maja 1987 r.

W obiekcie znajduje się ma[illegible] salka oraz kuchnia, a na górze [illegible] małe pokoiki.

CZESŁAW GAM[illegible]

Dom PZKO w Ligotce Kameralnej.

Jak powiedzieć

Lojzku!

Tak žech był w sobote w Karwinie, na tej parzbie, festiwal se to nazywało. Myślołech, że tam pojadym wlakym, ale potym Jura powiedzioł, że tam biere auto od rodiczów a nas tam ciepnie. Że ón i tak pić ni może, bo je abstynent. Normalnie nigdy w życiu nie pił, tymu byś isto nie uwierzył. A ty abstinenczni prziznaki ci u niego sóm uplnie widać. Tak my se tam dali, nie bedym pisać w kierym stanku, cobych im trapas nie robił, dali my se weprzenki w tym stanku. My to zapili półkóm, ale Jura ni. A nóm nic nie było, a jymu było tak szpatnie, że pumału aji zaczył, jo ci nie bedym pisoł co, bo to se nie pisze.

Na festiwalu było strasznie legracznie. A głównie tam było moc jodła. Bo my se potym dali eszcze jitrnice z kapustóm. A potym my szli na tyn zespół armadni na zimak. To ci dziepro było. Óni mieli obleczyni uplnie jak by ich wziyni z pohadki. Mi se podobało, ale Jurowi ni. To wiysz, ty abstinenczni prziznaki. Ón mówił, że to je o niczym, że mu to nic nie mówi a że mu to z tymi szablami przipóminało program dziecek z materzski szkółki na radowankach. Ale my mu powiedzieli, coby se doł półke, że ty jego abstinen[illegible] przziznaki uż nie idzie wydziere[illegible] głównie óny psujóm aj poiskin[illegible] re. Na dzisio tela. Na przisztój [illegible] na opiszym tyn koncert Jura[illegible] Miyj se dobrze.

Cieszymy się bardzo, że Francis[illegible] się na festiwalu podobało. Mia[illegible] dzieję, że niestrawność Jury była[illegible] przejściowa. I starajmy się, by [illegible] kondycja językowa również by[illegible] ko przejściowa. Oto słowniczek:

Parzba – impreza
Wlak – pociąg
Rodicze – rodzice
Abstinenczni prziznaki – zespół abs[illegible]cyjny
Uplnie – zupełnie
Stanek – kiosk
Nie zrobić trapas – nie narobić wsty[illegible]
Weprzenki – kotlety mielone
Szpatnie – źle
Legracznie – śmiesznie
Jitrnice – jelita
Armadni – wojskowy
Zimak – stadion zimowy
Pohadka – bajka
Materzsko szkółka – przedszkole
Radowanki – festyn
Przisztie – następnym razem

Ale heca!

W restauracji siedzi małżeństwo z pięcioletnim synem.
– Dwa duże koniaki! – zamawia małżonek u kelnera.
– Tatusiu, a dlaczego nie zapytałeś mamy, czy i ona by czegoś nie wypiła?

★ ★ ★

– Kiedy wrócisz z tego koleżeńskiego spotkania? – pyta żona.
– Nie wiem.
– No dobrze, dobrze, byle nie później!

★ ★ ★

Dentysta zrobił jednej wiotkiej damie obustronną protezę. Kiedy nawet po kilku urgencjach nie otrzymał zapłaty, napisał damie ten oto list:
– Szanowna Pani, dlatego, że dotychczas nie otrzymałem za moją pracę ani jednej korony, zdecydowałem się po dłuższym namyśle nie wymagać dalej pieniędzy. Pozwolę sobie [illegible] Pani imieniu opublikować w Gł[illegible] do podziękowanie za dobrze [illegible] Szanownej Pani obustronną p[illegible] Za kilka dni lekarz miał na bi[illegible] zapłacone pieniądze.

★ ★ ★

– Ani się nie zapytasz, jak mi [illegible] wodzi? – po dłuższej chwili m[illegible] lega do kolegi.
– Przepraszam bardzo, no i ja [illegible] powodzi?
– Ani się nie pytaj.

★ ★ ★

Czy udał się szanownemu pan[illegible] raz mojej żony? – pyta się pan N[illegible] ny artysty.
– Podobizna żony jest tak bar[illegible] zgodna z rzeczywistością, że ko[illegible] mi żal pana.

Plotka

▲ W szeregach ekipy serialowej najpopularniejszej polskiej telenoweli zawrzało. Z „M jak miłość" prawdopodobnie zniknie jedna z głównych bohaterek, grająca w telenoweli od samego początku i wcielająca się w postać Hanki Mostowiak, **Małgorzata Kożuchowska**. Gwiazdę do odrzucenia roli w „M jak miłość" skłoniła propozycja zagrania w nowej telewizyjnej produkcji. Pomimo najwyższej w całej obsadzie serialu gaży i wielu innych przywilejów Kożuchowska zgodziła się występować w obyczajowej produkcji „Tylko miłość", która zaraz po wakacjach zagości na antenie konkurencyjnej dla producenta „M jak miłość" (TVP2) stacji Polsat. Jak twierdzą członkowie ekipy serialu, Małgorzata Kożuchowska jest oczkiem w głowie producentów, którzy spełniali każdą jej zachciankę.

▼ **Liv Tyler** zdradziła, że jako nastolatka była bardzo rozsądną i poważną osobą. Aktorka uważa, że jej odpowiedzialna postawa życiowa wynikała z dużego liberalizmu jej rodziców. Liv jest córką niesfornego lidera Aerosmith, **Stevena Tylera** oraz **Bebe Buell**. Rock and rollowy styl życia rodziców sprawił, że córka nie chciała się przeciw czemu buntować. – *Moi rodzice byli zawsze bardzo wyrozumowani* – zapewnia gwiazda. – *Co miałam zrobić? Uciec z domu, palić trawę i chodzić na koncerty rockowe? Przecież oni robili to cały czas! Byłam zawsze superodpowiedzialna i pracowita. Zawsze się o wszystko martwiłam.* Liv Tyler wystąpiła w br. u boku Adama Sandlera w dramacie „Reign Over Me".

▼ **Tom Cruise** chce kupić nowy klub Davida Beckhama, Los Angeles Galaxy. Aktor jest gotów wyłożyć 80 mln dolarów, żeby wesprzeć drużynę. David Beckham pracował wcześniej w Realu Madryt, ale z powodu 5-letniego kontraktu opiewającego na 250 mln dolarów przeniósł się do Los Angeles grać w nowej drużynie. Pracę w Los Angeles Galaxy zacznie jednak dopiero za miesiąc. **(k)**

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

MAJĄ CHRONIĆ NIE TYLKO PRZED MRUŻENIEM OCZU, MUSZĄ BYĆ BARIERĄ DLA PROMIENIOWANIA

Okulary przeciwsłoneczne – ratunek dla oczu

Promieniowanie słoneczne może być ogromnym zagrożeniem dla naszych oczu, szczególnie promieniowanie UV. Silne promienie mogą spowodować nawet uszkodzenie spojówki, czy rogówki oka. Dlatego latem należy szczególnie pamiętać o zabezpieczeniu oczu przed nadmiernym promieniowaniem. Jeżeli nie zabezpieczamy oczu przed promieniami słonecznymi, po latach możemy doświadczyć nieprzyjemnych schorzeń w postaci katarakt czy nawet ślepoty!

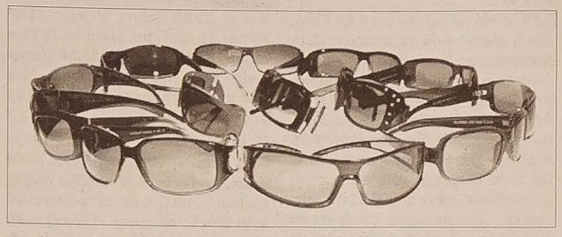

Najskuteczniejszą metodą jest zakup okularów przeciwsłonecznych. Na rynku znajduje się ich cała masa. Większość osób przy wyborze kieruje się głównie modą. Należy jednak pamiętać, iż okulary to nie tylko dodatek do stroju. Aby spełniały swoją podstawową funkcję musimy je odpowiednio dobrać. Oto kilka porad.

Nie kupuj okularów na ulicy. Okazyjnie kupione okulary przeciwsłoneczne, choć modnie wyglądające, często nie mają żadnych walorów zabezpieczających. Przeciwnie! Plastik, czy tworzywo, z którego są wykonane – nie dość, że nie posiadają filtrów – to dowiedziono, iż niektóre z substancji w nich zawartych, są szkodliwe dla zdrowia a przede wszystkim oka.

Szkła. Okulary przeciwsłoneczne mają chronić nie tylko przed mrużeniem oczu. Muszą być barierą dla promieniowania. Najlepsze okulary powinny chronić przed ok. 99 proc. promieni UV. Uwaga! Ciemniejsze szkła wcale nie oznaczają lepszej ochrony. Przeciwnie, mogą powodować rozszerzanie źrenic, a to z kolei wpływa na większą absorpcję światła! Zwróćmy zatem uwagę na przeznaczenie okularów. W normalnych warunkach wystarczające jest przyciemnienie 25 proc. Nad jezioro należy wybrać okulary o 50 proc. przyciemnieniu. Okulary, z większym niż 50 proc. przyciemnieniem, można używać tylko po konsultacji z lekarzem. Do jazdy samochodem, do wędkowania czy żeglowania, zastanówmy się nad wyborem szkieł polaryzujących lub wyostrzających obrazy.

Oprawki. Dobierając oprawki należy zwrócić uwagę na szereg aspektów. Oprawka nie powinna ograniczać pola widzenia. Niezbędnym elementem oprawy jest nanosek (bez tego elementu noszenie okularów jest po prostu niewygodne). Jeżeli chcemy w okularach prowadzić samochód musimy je dobierać tym bardziej starannie. Oprawki powinny być wyposażone w filtry zabezpieczające oczy przed odbitym promieniowaniem padającym z boku, lub osłonki boczne. Jeżeli potrzebne są nam okulary do uprawiania sportów musimy pamiętać, by były one wyposażone w zauszniki odpowiedniej długości, by były mocno umocowane i nie spadały z twarzy. Należy także wiedzieć, iż ze względów bezpieczeństwa, do celów sportowych wskazane jest stosowanie okularów wyposażonych w filtry z tworzyw sztucznych. Zabezpieczają one nie tylko przed promieniami, ale także zagrożeniami mechanicznymi np. żwirem, kamykami itp.

Podsumowanie. Okulary przeciwsłoneczne powinny poprawiać komfort widzenia, eliminować zmęczenie wzroku, ograniczać zamglenie obrazów, wzmacniać kontrast przy jednoczesnym zachowaniu rzeczywistych relacji kolorów, chronić oczy przed szkodliwym działaniem promieniowania słonecznego i oczywiście sprostać wymogom mody, elegancji i naszego gustu.

Aby zwiększyć ochronę warto też sięgnąć po kapelusz. Będzie ładnym dodatkiem do letniego stroju. Najbardziej niebezpieczne promieniowanie przypada wczesnym popołudniem, ochronne dodatki są wówczas niezbędne. **(wk)**

Warto Wiedzieć

Choroba lokomocyjna

Czas wakacji to wzmożony okres wyjazdów. Jednak wiele osób źle znosi podróż pociągiem, samolotem, a nawet autobusem czy tramwajem. Dla niektórych, także stosunkowo krótki przejazd, w dobrych warunkach, samochodem osobowym, stanowi duży kłopot związany z pogorszeniem samopoczucia i świadomością niedogodności jakich przysparzają otoczeniu. O takich ludziach mówimy, że cierpią na chorobę lokomocyjną.

Objawy: ziewanie * płytki oddech * nadmierne wydzielanie śliny * bladozielonkawy odcień skóry * pocenie * nudności * zawroty głowy * wymioty * uczucie osłabienia i senności. Oczywiście nie wszystkie z wymienionych objawów muszą wystąpić razem w chorobie lokomocyjnej, ale kilka z nich występuje zawsze (zawroty głowy, nudności i wymioty).

Zalecenia przy chorobie: przed podróżą zażyć lek przeciw chorobie lokomocyjnej (dostępny w każdej aptece bez recepty) * nie objadać się i nie pić zbyt dużo płynów, zwłaszcza alkoholu * zawsze siadać przodem do kierunku jazdy * osoby bardzo wrażliwe, łatwo ulegające lękom i niepokojom, powinny zażyć lek uspokajający * w czasie podróży przyjąć pozycję półleżącą lub położyć się na wznak z głową podpartą * unikać poruszania głową, nie śledzić mijającego krajobrazu * w autobusie i pociągu wybierać miejsca jak najdalej od osi kół, w samolocie zaś usiąść w okolicy skrzydeł * nie wykonywać niepotrzebnych ruchów oczami, nie czytać; oczy najlepiej trzymać przymknięte * unikać jedzenia i picia, bo mogą nasilić się wymioty. Jeśli już jemy, to niewiele w przerwach w podróży, a nie podczas jej trwania.

Ryzyko choroby lokomocyjnej jest większe u rekonwalescentów po ciężkich chorobach, u ludzi starszych i osłabionych, a także u osób leczonych aktualnie środkami powodującymi nudności (niektóre antybiotyki, leki nasercowe) lub mających kłopoty zdrowotne z przewodem pokarmowym. Również niepokój i lęk przed podróżą, zwłaszcza samolotem, może zwiększyć prawdopodobieństwo wystąpienia choroby. Pamiętajmy, że wprowadzenie dobrego nastroju przed podróżą, kilka uspokajających słów oraz umiejętne postępowanie podczas podróży pozwoli wydatnie ograniczyć lub zapobiec objawom kłopotliwej choroby. **(k)**

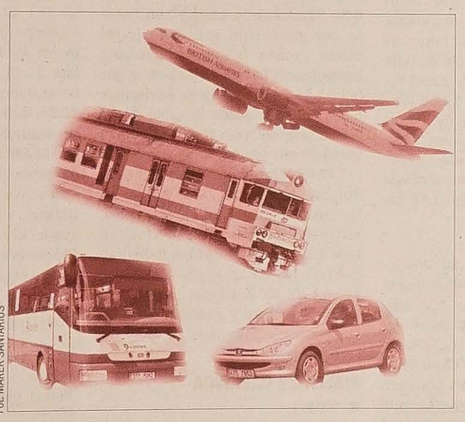

FOT. MAREK SANTARIUS

Smacznego!

Papryka faszerowana

Składniki: 6 średnich papryk – po 2 czerwone, żółte, pomarańczowe * 2 cebule * 0,5 kg mięsa mielonego * ryż brązowy lub biały * przyprawy – bazylia, pieprz, sól, papryka ostra.

Sposób przyrządzania: Paprykę umyć i pozbyć się ze środka miąższu i pestek. Ryż ugotować, w międzyczasie usmażyć drobno posiekaną cebulę i posolone i popieprzone mięso – w ostatnim stadium smażenia dodać bazylię. Wymieszać mięso z ugotowanym na sypko ryżem, całość jeszcze 3-5 min podsmażać na patelni. Papryki nadziać farszem ryżowo-mięsnym i ułożyć w naczyniu żaroodpornym. Do naczynia wcześniej wlać minimalną ilość oliwy, żeby papryka nie przypaliła się od spodu. Piec 40 minut. Po pierwszych 30 minutach zdjąć pokrywkę i pozwolić papryczkom, aby przez ostatnie 10 min się zarumieniły. Po wyjęciu posypać tartym serem (albo jak kto woli – wcześniej). **(v)**

W NATURZE DZIECKA LEŻY UFNOŚĆ I ŁATWOWIERNOŚĆ. PRZESTRZEŻ JE PRZED ZŁYMI LUDŹMI!

Z drżeniem serca myślimy o bezpieczeństwie naszych dzieci. Jak je ustrzec? Kiedy dzieje się coś złego? Co zrobić, by temu zapobiec?

Niebezpieczne spotkania

Dziecko na ogół darzy osoby dorosłe spontanicznym zaufaniem. Nie podejrzewa, że miły pan, zaczepiający na ulicy, może wyrządzić mu krzywdę. Otworzy drzwi obcemu człowiekowi, jeżeli ten powoła się na znajomość z ojcem, lub powie, że ma ważną wiadomość dla któregoś z rodziców.

Każde dziecko może zetknąć się z próbą wykorzystania, musi być więc świadome istnienia takiego zagrożenia. Rodzice powinni nauczyć je sposobów rozpoznawania niebezpiecznych sytuacji i metod ich unikania. Ważne jest również, by dziecko natychmiast informowało o każdej próbie molestowania go. Ogromne znaczenie ma tu świadomość istnienia oparcia w rodzinie. Jeżeli dziecko jest niepewne swej pozycji w domu, czuje się niedowartościowane, czy wręcz odrzucane, może bać się reakcji rodziców. Ważne jest, by wiedziało, że nie ponosi winy za zaistniałą sytuację i nie zostanie w żaden sposób ukarane.

Gdy zapada zmrok... Dziecko nie powinno wracać do domu po zapadnięciu zmroku. Nie może reagować na zaczepki, propozycje podwiezienia do domu, czy prośby o pomoc w odnalezieniu „zgubionego" w krzakach portfela – nawet jeżeli padają one ze strony osoby na pierwszy rzut oka budzącej zaufanie. Niebezpieczne mogą okazać się pozornie niewinne rozmowy, na przykład – informowanie o miejscu zamieszkania. Jeżeli zdarzy się, że wracające samotnie dziecko spotka się z czyjąś natarczywością, niech wejdzie do najbliższego sklepu lub zwróci się o pomoc do przechodniów. Powinno też wiedzieć, że nie może przyjmować od nieznajomych żadnych prezentów ani poczęstunków. Musimy ostrzec je, by samo nie wsiadało do windy z obcym osobnikiem, zwłaszcza jeśli ten wszedł do budynku tuż za nim.

Naucz dziecko asertywności. Nauczmy dziecko stanowczego odprawiania nieznanych mu osób, nawet jeśli powołują się one na znajomość z rodzicami. Musi wiedzieć, że nie może wpuszczać nikogo obcego do mieszkania pod nieobecność dorosłych. Jeżeli zadzwoni telefon, powinno powiedzieć, że mamusia i tatuś są zajęci i nie mogą podejść. Może poprosić rozmówcę o przedstawienie się i podanie numeru telefonu. W pobliżu aparatu warto umieścić spis ważnych numerów: policji, pracy rodziców, sąsiadów czy dziadków. Dziecko będzie czuło się znacznie pewniej, mogąc w każdej sytuacji skontaktować się z kimś dorosłym, czy wezwać pomoc.

Dzieci, które padają ofiarą napastników wymagają konsultacji z psychologiem. Proces leczenia urazów psychicznych nierzadko trwa wiele lat. Starajmy się więc chronić dzieci, na ile jest to w naszej mocy. Pamiętajmy jednak o tym, by nie zaszczepiać w młodych ludziach lęku i niechęci do innych. Nie każda napotkana osoba musi być agresorem. Wpojenie dziecku przekonania, że wszyscy życzliwie się do nich odnoszący nieznajomi są potencjalnym źródłem zagrożenia może poważnie utrudnić mu normalne funkcjonowanie w społeczeństwie. **(int)**

Telewizja

CZWARTEK 28 CZERWCA

■ TVP 1

5.35 Moda na sukces (s.) **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Kopciuszek - Książę w kuchni (s.) **8.55** Domowe przedszkole - Poproszę o kilo soku **9.25** Bob Budowniczy - Początek budowy w Dolinie Słoneczników **9.35** Papirus - Pióro bogini sprawiedliwości **10.05** Szkoła złamanych serc (s.) **10.55** Extr@ - język angielski dla młodzieży - Hector szuka pracy **11.20** Podróżnik - Życie i śmierć w Puri **11.40** Telezakupy **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Plebania (s.) **12.45** Dobry wojak Szwejk (s.) **14.30** My, wy, oni **15.00** Wiadomości **15.10** Klan (s.) **15.35** Dwie strony medalu (s.) **16.05** Pani prezydent **17.00** Teleexpress **17.20** Na celowniku **17.35** Moda na sukces (s.) **18.25** Faceci do wzięcia - Sprawa honoru (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Herosi - Dar niebios **21.10** Herosi - Układ **21.55** Forum **22.50** Bez pardonu - Ropa i woda **23.35** Kobra - Umarły zbiera oklaski **0.40** Kapitan Sowa na tropie - Gipsowa figurka **1.10** S.O.S.: Tajemnica Ewy Szmidt.

■ TVP 2

5.35 Ocean Avenue (s.) **7.20** Mały pingwin Pik-Pok - Latający pingwin (s.) **7.35** Kropelka, przygody z wodą - Nie ma jak w domu (s.) **8.05** Na dobre i na złe - Wspólna pacjentka (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.44** Święta wojna - Hanys airlines (s.) **11.10** Codzienna 2 m 3 **11.45** Magnum - Miłość na sprzedaż **12.35** Przygody Tarzana - Strach przed ślepotą (s.) **13.00** Raj na Ziemi - Anajmalaj, kraina górskich słoni **14.00** Dubidu - Michał Milowicz, Joanna Liszowska, Magdalena Schejbal, Norbi **15.00** Dr Quinn (s.) **15.50** Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) **16.40** Gliniarz i prokurator - Dama w czerwieni (s.) **17.30** Zorro (s.) **18.00** Program lokalny **18.30** Sport-telegram **18.45** Panorama **19.10** Janosik - Trudno miłość! (s.) **20.00** 15 sierpnia **22.00** Panorama **22.30** Biznes **22.35** 997 **23.10** Katarzyna Wielka **0.50** Czwarta władza.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier **7.45** Aktualności **7.50** Kalejdoskop regionalny Bielsko-Biała **8.24** Przegląd prasy **8.30** Kurier **8.45** Tropiciele **9.00** Transmisja obrad Sejmu **16.02** Serwis ekonomiczny **16.14** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Kronika miejska - Zabrze **17.00** Trójka dzieciom - Olimpiada Bolka i Lolka **18.40** Ludzie i sprawy **19.05** Pomysł na weekend **19.10** Uwaga! Weekend! **19.50** TV Katowice zaprasza **20.01** Telekurier **20.30** Kurier **20.55** Trzeci wymiar **21.30** Kurier **21.45** Aktualności **22.15** Plus minus **22.43** Patrol 3 **23.58** Rewolucje - Operacja Ranch Hand - Niepowstrzymany marsz trucizny **0.55** Trzeci wymiar.

15 SIERPNIA
120 min, Francja 2001
TVP 2, czwartek 28. 6., godz. 20.00
Reżyseria: Patrick Alessandrin
Występują: Richard Berry, Charles Berling, Jean-Pierre Darroussin, Mélanie Thierry, Selma El Mouissi i inni.

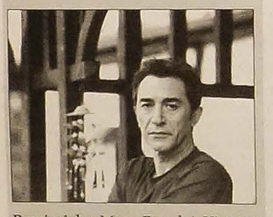

Przyjaciele, Max, Raoul i Vincent, znużeni codzienną pracą biurową, spotykają się w domku weekendowym, aby wreszcie solidnie wypocząć ze szklanką piwa w ręce. Niestety, zamiast chwili wytchnienia na miejscu oczekują na nich pusta lodówka i szóstka nieznośnych dzieciaków. Okazuje się, że żony spragnionych spokoju panów zapragnęły tego samego i postanowiły wziąć sobie urlop od pracy w charakterze matek. W konsekwencji przepadły bez śladu, zaś sfrustrowanemu męskiemu trio nie pozostaje nic innego, jak zacząć gospodarzyć w domu.

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **6.50** Sekret Laury (s.) **8.00** Wielka wygrana (teleturniej) **8.50** 13. posterunek **9.30** Daleko od noszy - Pacjent roku **10.00** Czarodziejki (s.) **11.00** Dotyk anioła (s.) **12.00** Pensjonat pod Różą - Wesele (s.) **13.00** Jesteś moim życiem (s.) **14.00** Miodowe lata **14.45** Benny Hill **15.15** Rodzina zastępcza (s.) **15.50** Wydarzenia **16.25** Daleko od noszy - Brylant z ogonkiem **16.55** Strażnik Teksasu (s.) **18.00** Miodowe lata **18.50** Wydarzenia **19.30** Rodzina zastępcza (s.) **20.00** Skazany na śmierć **22.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku **22.55** Chłopięcy świat **1.10** Prawo miasta **2.00** Dziewczyny w bikini (quiz) **3.00** Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Podróż po... **9.30** Na tropie (mag. krym.) **10.00** Wiadomości **10.05** Bolkoviny **11.00** List do ciebie **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.25** Ćwiczmy z TVC **13.40** Pod pokrywką (mag.) **14.05** Wszystko party (talk show) **15.00** Wiadomości **15.05** Grzechy dla widzów kryminałów (s.) **16.00** Zaczarowane przedszkole **16.30** Był sobie odkrywca (s. anim.) **16.55** To jestem ja w tej telewizji (film) **17.15** AZ-kwiz **17.35** Stop **17.40** Czarne owce (pr. publ.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości **18.15** Ogród - to sztuka **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **20.00** Świat rekordów i ciekawostek – wyd. spec. (pr. roz.) **21.00** Przez nowy próg **21.30** Bananowe rybki (talk show) **21.55** Fenomen dziś **22.25** Poker (mag.) **22.50** Q (mag.) **23.20** Wiadomości, prognoza pogody, sport **23.30** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **23.35** Nie mam pracy **23.55** Kinobox **0.25** Simpsonowie **0.45** AZ-kwiz **1.10** W biegu **1.50** Legendy muzyki tanecznej.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.15** Wydarzenia w regionach **7.50** Panorama **8.30** Malarz František Janula **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz **11.45** Żywe serce Europy **12.00** Teatr żyje! (mag.) **12.30** Lato nad czarnym morzem (dok.) **13.00** Słowo na niedzielę **13.05** Magazyn chrześcijański **13.15** Magazyn religijny **13.45** Kosmopolis (mag.) **14.15** Ryszard Słonie Serce **14.25** Nauka jest zabawna **14.50** Pomagajmy sobie **15.05** Złote rączki (dla dzieci) **15.15** Labirynt (dla dzieci) **15.50** Magazyn paraolimpijski (mag.) **16.15** Peter Paul Rubens (dok.) **17.05** Wiyztówki **17.10** Białe miejsca **17.30** Hipoteka?! **17.45** O języku czeskim **18.00** Telewizyjny klub nie słyszących (mag.) **18.30** Meduza (lista przeb.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Kapusta (j. rosyjski) **19.30** Simpsonowie (s. anim.) **19.50** Ćwiczmy z TVC **20.00** Prawdziwe życie na zamku (dok.) **21.00** Wydarzenia, komentarze **21.30** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **21.45** Klub Filmowy: Play (film chil.) **23.25** VI MFJ Praga 1969 (koncert) **0.30** Ku sławie i chwale **0.05** Kochajcie swych nieprzyjaciół **1.25** Nie poddawaj się **1.40** Styl **2.05** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Kojak (s.) **9.45** Corky Romano (film USA) **11.15** Lenssen i spółka (s.) **11.45** Sue Thomas, agent FBI (s.) **12.40** Stefanie (s.) **13.35** Stingers (s.) **14.35** Świat według Bundych (s.) **15.05** Gwiezdne wrota (s.) **16.05** Strażnik Teksasu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Dowody zbrodni (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.15** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **22.10** Tele Tele (pr. sat.) **23.05** Dziewczyny, morze, Ibiza (film niem.) **1.00** Prawo i porządek (s.) **1.40** Szybka wygrana.

CHŁOPIĘCY ŚWIAT
dramat prod. USA, 1993
Polsat, czwartek 28. 6., godz. 22.55
Reżyseria: Michael Caton-Jones
Występują: Robert De Niro, Ellen Barkin, Leonardo DiCaprio, Carla Gugino, Chris Cooper, Eliza Dushku i inni.

Utah, 1957 rok. Bezrobotna, niezamożna rozwódka Caroline i jej kilkunastoletni syn Toby podróżują po USA. Kobieta próbuje znaleźć pracę. Kiedy spotyka Dwighta – mechanika samochodowego – jest pewna, że w końcu uśmiechnęło się do niej szczęście. Romantyczny i przystojny mężczyzna szybko zdobywa jej serce. Wkrótce marząca o życiowej stabilizacji Caroline wychodzi za niego za mąż. Niestety, sielanka nie trwa długo. Wkrótce Dwight pokazuje swe prawdziwe oblicze. Staje się apodyktyczny, przejawia też sadystyczne skłonności. Z czasem zaczyna upokarzać Toby'ego. Zdesperowany chłopak pragnie za wszelką cenę opuścić dom...

■ PRIMA

6.30 Sandokan (s. anim.) **7.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **8.45** Jesteś moim życiem (s.) **9.45** Płomienie namiętności (s.) **10.45** Lekarz z gór (s.) **11.45** Morderstwa w Midsomer (s.) **13.55** Komisarz Rex (s.) **14.55** Nieustraszony (s.) **16.00** Diagnoza morderstwo (s.) **16.50** Rewir Wolfa (s.) **17.45** Minuty regionu **17.48** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (pr. roz.) **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.25** Krok za krokiem (s.) **20.00** Bardzo delikatne związki (s.) **21.15** Krimi live (mag. krym.) **22.25** Zabójcze umysły (s.) **23.25** Nowojorscy gliniarze (s.) **0.20** Duży interes (film niem.) **2.15** Zapytaj o przyszłość.

PIĄTEK 29 CZERWCA

■ TVP 1

5.35 Moda na sukces (s.) **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Sekretny świat misia Beniamina - Kuracja **9.00** Jedyneczka - Kraina porcelany **9.30** Lippy and Messy Go! Go! Go! - Computerland **9.35** Wesołe łotrzyki - Rytualna świnia **10.05** Szkoła złamanych serc (s.) **10.50** Tawerna pod rekinem **11.20** Kuchnia z Okrasą - Kolacja dla ukochanej **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Plebania (s.) **12.45** Polskie drogi - Misja specjalna **14.15** Opole 2007 na bis - Kabareton **14.30** Kobieta zaradna **15.00** Wiadomości **15.10** Klan (s.) **15.35** Dwie strony medalu (s.) **16.05** Jaka to melodia? - wydanie specjalne **17.00** Teleexpress **17.20** Na celowniku **17.35** Moda na sukces (s.) **18.25** Faceci do wzięcia - Niezwykła twarz (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Imperium **21.55** Życie po życiu - Więcej, niż widzą oczy **22.50** Córy szczęścia **0.50** Życie na gorąco - Budapeszt **2.15** Spitfire.

■ TVP 2

5.30 Ocean Avenue (s.) **7.20** Mały pingwin Pik-Pok - Ukarane łakomstwo (s.) **7.35** Kropelka, przygody z wodą - O nieba! (s.) **8.05** Na dobre i na złe - Dziadek (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.44** Święta wojna - Brad Dworniok **11.10** Codzienna 2 m 3 **11.40** Magnum - Niech usłyszę muzykę **12.30** Przygody Tarzana - Śmiercionośne pająki (s.) **13.00** Jak się nie ubierać **13.30** Dookoła siebie - Czy mogę znać swoją przyszłość? **14.05** Ryzykanci (s.) **14.55** Dr Quinn (s.) **16.40** Gliniarz i prokurator - Tak łatwo się zakochać (s.) **17.30** Zorro (s.) **18.00** Program lokalny **18.30** Wakacyjne ulice kultury **18.45** Panorama **19.05** Wielki poker **20.05** Podróże z żartem - Morskie opowieści **21.05** Hity na czasie - Szczecin bis **22.25** Sport-telegram **22.35** Błękit oceanu **0.15** Biuro kryminalne - Miłość skazana **1.05** Szycie na gorąco - Modne dżinsy **1.30** Sekcja 998 - Doświadczony kierowca **2.00** Supertalent.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier **7.45** Aktualności **7.50** Kalejdoskop regionalny - Rybnik **8.00** Kurier flesz **8.21** Serwis ekonomiczny **8.45** Z życia Kościoła **9.00** Transmisja obrad Sejmu **16.14** Rozmowa dnia **16.30** Kurier **16.45** Aktualności **16.50** Drobne sprawy **17.00** Atelier **18.00** Aktualności **18.40** Pszczyński piknik z TVP 3 Katowice **18.55** Pomysł na weekend **19.00** Do przerwy 0:1 - Kłopoty z kasą **19.30** Trójka dzieciom - Lis Leon **19.40** To się wytnie! **19.50** TV Katowice zaprasza **20.01** Telekurier **20.55** Trzeci wymiar **21.30** Kurier **21.45** Aktualności **22.15** Plus minus **22.30** Kurier **22.45** 16/16 **23.03** Sportowy wieczór **23.30** Kurier **23.58** Izrael, Liban - w sercu wojny.

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **6.50** Sekret Laury (s.) **8.00** Wielka wygrana (teleturniej) **8.50** 13. posterunek (s.) **9.30** Daleko od noszy - Brylant z ogonkiem **10.00** Czarodziejki (s.) **11.00** Dotyk anioła - Szansa dla Cassie (s.) **12.00** Pensjonat Pod Różą - Zielone pomidory (s.) **13.00** Jesteś moim życiem (s.) **14.00** Miodowe lata **14.45** Benny Hill **15.15** Rodzina zastępcza (s.) **15.50** Wydarzenia **16.25** Daleko od noszy - Pojedynek w ciemności **16.55** Strażnik Teksasu (s.) **18.00** Miodowe lata **18.50** Wydarzenia **19.30** Rodzina zastępcza - Uczciwy glina (s.) **20.00** Polska : Bułgaria - Liga Światowa **21.30** Prezydencki szmal **0.00** Oczy ognia **1.45** Dziewczyny w bikini (quiz) **2.45** Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Kolory życia (mag.) **10.00** Wiadomości **10.05** Dwoje na schodach **11.20** Film o filmie Tajemnice **11.40** Co mnie zechcecie? **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu **13.25** Ćwiczmy z TVC **13.35** Ogród - to sztuka **14.00** Przez nowy próg **14.30** Świat w oczach Hanzelki i Zikmunda (dok.) **15.00** Wiadomości **15.05** Nasza wieś (mag.) **15.30** Muzyka dla... (pr. muz.) **16.00** Willy Fog w poszukiwaniu przygód (s. anim.) **16.30** Bądź sobie... wynalazca (s. anim.) **16.55** Sezamkowy angielski (dla dzieci) **17.15** AZ-kwiz (teleturniej) **17.40** Testy, porady, reportaże **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości **18.15** Mieszkać – to sztuka (mag.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **20.00** Żandarmskie humoreski (s.) **21.25** 13 komnata Jana A. Duchosława **21.55** Talk show Jana Krausa **22.50** Ally McBeal (s.) **23.35** Wiadomości, prognoza pogody, sport **23.45** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.50** Zgromadzenie (film br.-USA) **1.15** Pod pokrywką **1.40** Simpsonowie (s. anim.) **2.00** AZ-kwiz **2.25** Codowna planeta.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.15** Wydarzenia w regionach **7.50** Panorama **8.30** Beer-Sheva – miasto ceramiki **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz (teleturniej) **11.45** Żywe serce Europy **12.00** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **12.25** Mumink (s. anim.) **12.45** Bajka **13.50** Meduza **14.20** Był sobie odkrywca (s. anim.) **14.45** To jestem ja w tej telewizji (film) **15.05** Atlas wideo natury **15.15** Odkryte powiązania **15.35** Przygody nauki i techniki **16.00** Eurofondue **16.10** Kamera w podróży (pr. cykl.) **17.00** Świątynia muz **18.00** Babilon (mag.) **18.30** Super Pomarańcza (mag.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Biegnij! **19.30** Simpsonowie (s. anim.) **19.50** Ćwiczmy z TVC **20.00** Cudowna planeta (s. dok.) **21.00** Wydarzenia, komentarze **21.30** Nepływalni z... (talk show) **21.55** Lato neladí **22.50** Czerwony karzeł (s.) **23.15** Gorączka piątkowej nocy **0.40** Sonic Youth (koncert) **1.15** Magazyn paraolimpijski **1.40** GEO **2.10** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Kojak (s.) **9.35** Mookie (film fr.) **11.10** Lenssen i spółka (s.) **11.45** Sue Thomas, agent FBI (s.) **12.40** Stefanie (s.) **13.35** Stingers (s.) **14.35** Świat według Bundych (s.) **15.05** Gwiezdne wrota (s.) **16.05** Strażnik Teksasu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Wielki Joe (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Królewna z złotą gwiazdą (bajka) **21.25** Wyspa piratów (film koprod.) **23.45** Gorące wakacje (film erot.) **0.35** Szybka wygrana.

OCZY OGNIA
horror, prod. USA, 1983
Polsat, piątek 29. 6., godz. 0.00
Reżyseria: Avery Crounse
Występują: Dennis Lipscomb, Guy Boyd, Rebecca Stanley, Sally Klein, Karlene Crockett, Fran Ryan i inni.

Akcja tego horroru rozgrywa się na początku XVIII wieku w Stanach Zjednoczonych. Pewien charyzmatyczny kaznodzieja, wraz z grupą osadników, zostaje wygnany z miasteczka pod zarzutem uprawiania czarnej magii. Banici postanawiają osiedlić się w dolinie, którą Indianie uważają za przeklętą. Wkrótce okazuje się, że zamieszkane przez nich miejsce jest rzeczywiście siedzibą złych mocy. Osadnicy postanawiają stanąć do walki z demonem...

■ PRIMA

6.30 Sandokan (s. anim.) **7.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **8.45** Jesteś moim życiem (s.) **9.45** Płomienie namiętności (s.) **10.45** Lekarz z gór (s.) **11.45** Morderstwa w Midsomer (s.) **13.55** Komisarz Rex (s.) **14.55** Nieustraszony (s.) **16.00** Diagnoza morderstwo (s.) **16.50** Rewir Wolfa (s.) **17.45** Minuty regionu **17.48** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (pr. roz.) **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.25** Krok za krokiem (s.) **19.50** Losowanie loterii Euromiliony **20.00** Siedmiu za jednym zamachem (bajka) **21.55** The Pusher (film koprod.) **23.50** Losowanie loterii Euromiliony **0.00** Zła w sku kości (film USA) **1.55** Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Życzenia

Dnia 29 czerwca obchodzi swą zacną rocznicę urodzin nasza Kochana Mamusia, Babcia i Prababcia

pani ANNA KŁODOWA

pochodząca z Łąk. Dużo zdrowia, pomyślności i Błogosławieństwa Bożego życzą syn i córka z rodzinami. AD-069

...Mateczko kochana nad wszystko na świecie żyłem z Tobą szczęśliw jako małe dziecię, jako małe dziecię...

Dnia 29 czerwca 2007 obchodzi swój zacny jubileusz 60. urodzin

pani ALENA MOTYKOWA

z Tyry. Wiązankę najserdeczniejszych życzeń zdrowia, pomyślności, jak najmniej smutków i dużo radości, wiele błogosławieństwa Bożego do dalszych lat składają mąż, synowie i córka z rodziną. GL-386

Wspomnienia

Żyjesz w naszych sercach

Dnia 28. 6. 2007 przypominamy sobie bolesną 19. rocznicę tragicznej śmierci

śp. JANINY WICHEREK

Z żalem w sercu wspominają małżonek, córka i syn z rodzinami. AD-091

Dnia 29. 6. 2007 mija dwunasta rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. LEOPOLDA JANUSZA

z Karwiny Starego Miasta. Z miłością wspominają żona Janina, córki Maria, Teresa, Elżbieta i syn Wiesław z rodzinami. Msza św. w intencji Zmarłego odbędzie się 3. 7. 2007 o godz. 18.00 w kościele parafialnym w Karwinie Frysztacie. GL-365

Dnia 28. 6. 2007 mija 15 lat, kiedy na zawsze opuścił nas

śp. JÓZEF BUŁAWA

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. AD-093

Co w teatrze

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: „Dziadek z diabłem" (29, godz. 10.00).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Wpuszczony w kanał (28, 29, godz. 15.30); Shrek 3 (28, 29, godz. 17.45, 20.00); **Reflex**: Nowaki o skandalu (28, 29, godz. 17.00, 20.00); **Kino letnie**: „Bestiár" (28, 29, godz. 21.30); **TRZYNIEC – Kosmos**: Dziennik Robinsonów (28, 29, godz. 17.30); Dżungla (28, 29, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum**: Shrek 3 (28, 29, godz. 15.30, 17.45, 20.00); **CZ. CIESZYN** – Central: Terkel ma kłopoty (29, godz. 17.00); **CIESZYN – Piast**: Spider-Man 3 (28, godz. 15.30); Panorama Charlotty (29, godz. 15.00); Przemycucie (29, godz. 16.45).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.30; TVC 2, sobota od godz. 7.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po–pt: 18.00, nie: 18.30.

Co w terenie

KARWINA – MK PZKO zaprasza na festyn Ogrodowy 30. 6. o godz. 15.00 w ogrodzie przy Domu Narodowym. W razie niepogody impreza odbędzie się w salkach Domu Narodowego. Zapewniony smaczny bufet oraz gry i zabawy.

PTTS „BŚ", PTTK – KLUB KOLARSKI „Ondraszek" oraz MK PZKO Jabłonków i Cz. Cieszyn – zapraszają na 7. rocznik tradycyjnego Rajdu Rowerowego „Do źródeł Olzy" 30. 6. Prezentacja i start – Lasek Miejski w Jabłonkowie godz. 8.30. Meta: Źródła Olzy pod Gańczorką. Startowe: 50 Kc lub 7 zł. Proszę zabrać dowody osobiste. Informacje: tel. 558 736 818, 724 240 742.

BYSTRZYCA – Zespół Folklorystyczny Bystrzyca zaprasza 29. 6. o godz. 18.00 do Domu PZKO na tradycyjnego „Świętego Jóna". W programie wystąpi zespół Bystrzyca, Łączka i kapela Gróniczek.

KOSZARZYSKA – Macierz Szkolna, Szkoła Podstawowa oraz przedszkole zapraszają na tradycyjny festyn, 30. 6. o godz. 15.00 „Dołek" – Koszarzyska. Muzyka Bartnicki. Bogata loteria fantowa, smaczny bufet.

STOWARZYSZENIE ELEKTROTECHNIKÓW POLSKICH W RC – zaprasza 28. 6. br. o godz. 16.00 na spotkanie do Cz. Cieszyna, ul. Strzelnicza 28, II piętro (salka posiedzeń ZG PZKO). W programie prelekcja inż. Witolda Stopy pt. „Instalacje energetyki cieplnej w projekcie Zakładów Samochodowych Hyundai Nošovice".

DARKÓW – MK PZKO zaprasza do ogrodu świetlicy na Wianki 1. 7. o godz. 15.00. W programie: kapela Nowina, program przedszkolaków z Frysztatu, atrakcje, smaczny bufet. Wieczorem pochód lampionowy nad Olzą i puszczanie wianków.

KARWINA FRYSZTAT – 30. 6. o godz. 19.30 w kościele katolickim przedstawi grupa aktorów z Cz. Cieszyna multimedialny spektakl teatralny pt. „Labirynt świata i raj serca". Bilety na miejscu po 70 Kc, studenci 50 Kc. Więcej informacji na *www.dokoran.info.*

WĘDRYNIA ZAOLZIE – MK PZKO zaprasza na Festyn Ogrodowy z okazji uroczystego otwarcia Społecznego Ośrodka Zaolzie 30. 6. o godz. 14.00 przy Domu PZKO.

ORŁOWA – Zarząd MK PZKO z siedzibą w Porębie zaprasza 1. 7. o godz. 14.00 do ogrodu obok Domu PZKO w Porębie na festyn ogrodowy. W programie kapela Zorómbek, zapewniony smaczny bufet i atrakcje festynowe.

ORŁOWA LUTYNIA – MK PZKO zaprasza na tradycyjne Wianki 30. 6. 2007 o godz. 16.00 do ogrodu Domu PZKO. Obrządek wiankowy przedstawi zespół „Skotniczka". Program kulturalny wykona dziewczęcy zespół „Sukces" z Rydułtów. Przygrywa orkiestra „Duo Rydułtowy" (PL).

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza 3. 7. na wymarsz do źródeł „Wędryńki" od końcowego przystanku autobusowego o godz. 13.00. Od godz. 15.00 spotkanie w Domu PZKO w Czytelni.

PTTS „BŚ" – zaprasza na wycieczkę 3. 7. Nydek-Strzelma, Beskidek, Soszów-Lepiarzówka, Głuchowa-Setinka, Nydek. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 7.19 do Bystrzycy, dalej autobusem do Nydku. Zabrać dowody osobiste i złotówki.

Koncerty

KARWINA – Koncert Promenadowy w wykonaniu Zespołu Śpiewaczo-Muzycznego „Przyjaźń" 1. 7. o godz. 14.30, Park Zdrojowy obok Domu Towarzyskiego w Karwinie Darkowie. Z okazji 140 lat Uzdrowiska Darków wystąpi chór, orkiestra, soliści G. Wilk-Biernot, A.Pasz-Szymik, W. Czepiec, J. Wierzgoń. W razie niepogody odbędzie się koncert w Domu Zdrojowym. Wstęp wolny.

Nekrologi

Odszedłeś, ale w sercach naszych żyjesz nadal.

W głębokim żalu pogrążeni podajemy do wiadomości wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym, że dnia 24. 6. 2007 opuścił nas na zawsze w wieku 68 lat nasz Najdroższy

śp. JAN DZIADEK

zamieszkały w Bystrzycy nad Olzą. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 28. 6. 2007 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Bystrzycy na cmentarz. W smutku pogrążona rodzina. GL-383

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 23. 6. 2007 zmarł nagle w wieku 81 lat nasz Kochany Mąż i Wujek

śp. JAROSLAV DUDA

zamieszkały w Karwinie Nowym Mieście. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 29. 6. 2007 o godz. 16.00 z sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie Raju.W imieniu zasmuconej rodziny żona i jej najbliżsi krewni. AD-092

Śpieszmy się kochać ludzi,
Bo tak szybko odchodzą ...

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 25 czerwca 2007 zmarła w wieku 85 lat nasza Kochana Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. ZDENKA LUGSCHOWA

z domu Toman. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 29 czerwca 2007 o godz. 15.00 z sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie Raju. Zasmucona rodzina. RK-135

Darkowski hajdamasz nad Olzóm

Roztomili Ludeczkowie. Szołech oto ku wieczoru koło Olzy, a kogo żech spotkoł? Przeca mojigo starego przyjaciela darkowskigo utopca z rzyki Olzy – Ignaca. Jak mie uwidziół, wyskoczył na brzyg a spuścił po swojimu, co se robi latoś w tym Darkowie, że już je po św. Jónie a nic se nad Olzóm nie robi, że czako każdy wieczór, kiedy bydóm płynyć po rzyce wiónki. Tóż mu tłumaczym. Posłóchej, ty staro olziańsko ostudo. Dyć był wielki pezetkaowski festiwal we Frysztocie a tam se też w przeddziyń św. Jóna puszczały na Młynce wiónki a Ciebie tam nie było. Coś robił, pod kieróm zastawóm żeś chrapoł? Albo żeś przed tym nie czytoł tyn nasz Głosik, albo plagaty o tej sumeryji, kiero tam była! Ignac, ty stary mój kamracie, nie starej se! Wianki w Darkowie bydóm, troche opóźnióne a to z powodu tego festiwalu. Darkowianie nie bydóm żodnymu dłużni. Bydóm se konać 1 lipca tego roku. Zacznie to w zogrodzie przy świetlicy PZKO o godz. 15.00. Ani ni mosz pojyńcio, co wszystko a jaki dobroci tam gotujóm ty darkowski pezetkaowski babeczki pod batudóm pani Danki. Nie bydzie chybieć ani woda leczniczo, ta darkowsko. Program bydzie fajny, bo tam wystómpióm dziecka z przedszkola z Frysztota. A bydzie też tam grała gorolsko kapela Nowina. Tak ku wieczoru se tam ukoż, bo musisz zakludzić nad Olze te szumne dziołszki z wiónkami, a musisz im przy tym puszczaniu asystować. Ni aby cie napadło kierómsikej ściónguyć pod wode, bo bych cie musioł wyklyńć z parafije. „To żech je przeokropnie rod, ty staro wydro" – powiado mi Ignac i powiado dali: „Wiysz, jo se ci pozwoł na tóm asystencyje, mojigo z rodziny, mokrego przyjaciela ze Stonawski – Kube. Bo ón tam tak zlyniwioł od czasu, kiedy to ci hawiyrze wybulali koło Stonawki tam w Darkowie na Lipinach co se jyny dało i nimo tam żodnej porzóndnej roboty. I je z tego mojigo zaproszynio przeokropnie rod, że se może pokozać na Olzie". Tak to je moc fajnie, bydymy na Was stare mokre łachy se cieszyć. Po puszczaniu tych wiónków musicie na betonowym moście te dziołszki wytańcować i mamuli a nie zapómnicie na starki, przygrywać wóm bydzie ta Nowina.

Mili Ludeczkowie i tak w imiyniu organizatorów, starych utopców Ignaca z Olzy i Kuby ze Stonawki zapraszóm Was wszystkich na tyn tradycyjny darkowski hajdamasz nad Olzóm.

Dar Jochel znad Olzy

Rowerem pod Gańczorkę

JABŁONKÓW/ISTEBNA (kor) – Już po raz siódmy rowerzyści z obu stron granicy wyruszą z Jabłonkowa do Istebnej, gdzie ze stoków góry Gańczorki bierze swój początek rzeka Olza. Rajd „Rowerem do źródeł Olzy" organizują tradycyjnie jabłonkowskie i czeskocieszyńskie Koła PZKO, PTTS „Beskid Śląski" oraz Klub Kolarski „Ondraszek" z Cieszyna.

Prezentacja wszystkich uczestników rajdu (wpisowe 50 Kc) odbędzie się w godz. 8-9 w Lasku Miejskim. W stronę granicy peleton wyruszy o 9.30, a spotkanie przy źródle zaplanowano na godz. 12. Imprezę zakończy spotkanie towarzyskie przy schronisku młodzieżowym „Zaolzianka".

DOMY RODZINNE – sprzedaż

Dom rodzinny w Stonawie, podpiwniczony, 5+1, dobry dojazd. Cena 1,89 mil. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Trzyńcu Cz. Puńcowie, spokojne miejsce z widokiem na Beskidy, dobry dojazd. Cena 2,3 mil. Kc. 777 077 277.

Murowany ogrodowy budynek w Cz. Cieszynie, ogrodzona parcela 17a, możliwość rozbudowy na dom rodzinny. Cena 600 tys. Kc. 777 077 277.

Chatka ogrodowa w Żukowie Dolnym, drewniana z 2001 r., widok na Beskidy, pola golfowe w Ropicy. Cena do negocjacji 690 tys. Kc. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Ligotce Kameralnej, pod lasem. Cena 290 tys. Kc. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Rzece, pod lasem. Cena do negocjacji. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Gnojniku, parcela 20 a, możliwość rozbudowy na dom rodzinny. Cena 690 tys. Kc. 777 077 277.

OBIEKTY KOMERCYJNE

Do wynajęcia hale magazynowe, Cz. Cieszyn, z doskonałym dostępem do komunikacji. 777 077 277.

Do wynajęcia sklep, Cz. Cieszyn, ul. Smetanova. 777 077 277.

Do wynajęcia obiekt komercyjny, Olbrachcice, odpowiedni jako sklep lub kancelaria. 777 077 277.

Do wynajęcia sklep w **Ligotce Kameralnej**. 777 077 277.

Sprzedaż warsztatu samochodowego, Cz. Cieszyn. 777 077 277.

PARCELE

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Olbrachcice, Żuków D.i G., Niebory, Stanisławice, Gnojnik). 606 757 577.

MIESZKANIA – oferty

Sprzedaż 3+1, własnościowe, Cz. Cieszyn, ul. Tovární, cena do negocjacji 1,65 mil. Kc. 777 077 277.

Sprzedaż 1+1, własnościowe, Cz. Cieszyn, ul. Tovární, cena do negocjacji 750 tys. Kc. 777 077 277.

Do wynajęcia 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Havlíčkova, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Do wynajęcia 4+1, Cz.Cieszyn, ul. Dworcowa, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkanie 3-4+1 w Cz. Cieszynie. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

CZERNEK

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

GL-022

Firma Atiss Orłowa poszukuje asystentki handlowej do sprzedaży i nadzoru montażu wysokiej klasy drzwi wewnętrznych oraz domów całodrewnianych

Wymagania

- wykształcenie średnie budowlane
- zdolności organizacyjne
- dokładność i precyzyjność
- prawo jazdy kat. B

Miejce zatrudnienia w Orłowej 3

Prosimy o przesłanie życiorysu pod adres: *atiss-servis@quick.cz*
www.atiss.karvina.info

GL-384

Oferty

TAXI Trzyniec tel. 800 224 225. GL-355

USŁUGI transportowe też i mini koparką. Tel. 603 642 369, 607 667 191. GL-388

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 31. 8. wystawa „Ignacy Kraszewski i jego księgozbiór. W 120 rocznicę śmierci pisarza." Czynna wt-pt: 8–18; so: 9–15.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynna codziennie 9–16.

ODDZIAŁ MUZEUM USTROŃSKIEGO, Zbiory Marii Skalickiej, 3 Maja, Ustroń Brzegi: wystawa Jadwigi Smykowskiej – drzeworyt sztorcowy i malarstwa Dariusza Gierdala. Otwarta do lipca, czynna codziennie w godz. 11-16.

Wystawy

ZAMEK LINHARTOVY, okolice Krnowa: 30. 6. o godz. 17.00 wernisaż wystawy prac Oskara Pawlasa i Pawła Wałacha. Czynna pt-nie: 11-17 do 29. 7.

Głos LUDU Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ♦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komenského 4, Cieski Cieszyn 737 01 ♦ Redaktor naczelny Beata Schönwald, schonwaldova@glosludu.cz ♦ Zastępca redaktora naczelnego Jacek Sikora, sikoraj@glosludu.cz ♦ Redaktor sportowy bittmar@glosludu.cz, 596 612 346 ♦ Redaktorzy terenowi ♦ chlupova@glosludu.cz ♦ kulova@glosludu.cz ♦ myszka@glosludu.cz ♦ radlowska@glosludu.cz ♦ sikorova@glosludu.cz ♦ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz ♦ www.glosludu.cz ♦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ♦ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Zákaznické Centrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51 ♦ Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz ♦ Reklamacje – tel.: 800 800 890 ♦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ♦ Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrawa ♦ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ♦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

Z redakcyjnej Poczty

Jak to z chlebem było

Celem tradycyjnej czerwcowej wycieczki członków górnosuskiego Koła PZKO, zorganizowanej przez Alfreda Lottera, było tym razem Muzeum Chleba i Szkoły w Radzionkowie koło Bytomia. W trakcie zwiedzania uczestnicy wycieczki ze wzruszeniem i podziwem dla niezmiernego zapału i zaangażowania wysłuchali wykładu samego założyciela muzeum, pana Mankiewicza. Przez długie lata zbierał on rzeczy związane z wypiekiem chleba w celu zaznajomienia z nimi zwłaszcza dzieci, by odnowić u nich szacunek do kromki codziennego pożywienia. Ze smakiem zjedzono potem upieczone w międzyczasie własnoręcznie uplecione bułeczki.

Zgodnie stwierdzono, że warto było zobaczyć zgromadzone eksponaty (dzieże, słomianki, łopaty, piece itp.), jak również powrócić wspomnieniami do lat dzieciństwa, zasiadając do nieco przyciasnych ławek w drugiej części ekspozycji poświęconej dawnej szkole (sprzęty, pomoce szkolne, rysik z tabliczką, stalówka w oprawce, kałamarze, stare elementarze itp.) Z zainteresowaniem obejrzano też wystawione przyrządy i przedmioty używane niegdyś w gospodarstwie domowym.

W godzinach południowych w pobliskich Piekarach Śląskich zwiedzono sanktuarium Matki Boskiej Piekarskiej, cel dorocznych pieszych pielgrzymek Ślązaków. Wycieczkę zakończono podwieczorkiem w schroniskach na Kubalonce. **(A.G.)**

»Coexistentia« w Mirowie

W sobotę 9 bm. odbyły się w Ołomuńcu (msza św. w kościele metropolitalnym św. Wacława) i Mirowie (zgromadzenie na miejscowym cmentarzu) uroczystości wspomnieniowe z okazji 50. rocznicy śmierci męczennika hrabiego Jánosa Esterházy, działacza węgierskiej mniejszości narodowej w okresie pierwszej Republiki Czechosłowackiej, posła do czechosłowackiego parlamentu, który jako jedyny w parlamencie Republiki Słowackiej w okresie II wojny światowej nie poparł ustawy o deportacji Żydów do obozów koncentracyjnych. Po 1948 r. był więźniem politycznym, zmarł w Mirowie w 1957 r.

Organizatorem imprezy był Związek Węgrów żyjących w Republice Czeskiej. Udział wzięły delegacje z Węgier, Słowacji (m.in. harcerze, chór z Komarna), RC, poseł do Parlamentu Europejskiego Árpad Duka Zolyomi, starosta Mirova Jaromír Jílek, delegacje Ambasady Republiki Węgierskiej w RC, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie. Przy pomniku wystąpił m.in. współwięzień Esterházego z Mirowa. Przemówienie w imieniu Ruchu Politycznego Coexistentia wygłosił prezes László Attila Kocsis. Polską Sekcję Narodową reprezentowali Jadwiga Karolczyk, Tadeusz Toman i Stanisław Przyhoda. Na cmentarzu w Mirowie jest również pomnik przeszło 500 Polaków – ofiar niemieckiego faszyzmu, którzy zginęli w czasie II wojny światowej w Mirowie. **(T.T.)**

Sprostowanie

W „GL" z 21 bm. podczas opracowania listu czytelnika (J.G.) pn. „Darków na progu 60-lecia PZKO" zostało błędnie podane imię obecnego prezesa MK PZKO. Chodziło o **Piotra**, a nie Stanisława, **Sztułę**. Przepraszamy. **(r)**

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Ulegamy asymilacji

Wertując „Głos Ludu", ostatnio często można natrafić na artykuły związane z tematem tzw. „afery trzynieckiej". Widać wtedy dużą krytykę pod adresem miasta, ale prawie żadną, jeśli chodzi o słabość ostatnich generacji Polaków na Zaolziu. Mniejszość polska u nas, wraz z wielu innymi mniejszościami na całym świecie, ulega asymilacji.

Lecz podobnie jest z większością, która także coraz bardziej identyfikuje się z kulturą przynoszoną przez globalizację. Nie znam wielu ludzi, którzy potrafiliby odradzić młode generacje od oglądania MTV i Hollywoodu i przyciągnąć je w kierunku... folkloru (cześć i chwała istniejącym wyjątkom).

Dyskusja także często odnosi się do malejącej liczby dzieci w szkołach polskich. Niektórzy rodzice lekceważą powody do zapisania ich dziecka do polskiej szkoły. Sądzą, iż szkoła jest za daleko lub że łatwiej (czyli lepiej) będzie maleństwu w szkole czeskiej. Musimy jednak spojrzeć prawdzie prosto w oczy – to tylko wymówki. Prawdziwą przyczyną jest fakt, że tylko nieliczni dzisiejsi młodzi rodzice czują więź z Polską czy polskością. A to zjawisko całkiem naturalne. Oglądamy czeskie programy, strony internetowe pisane po czesku, bardziej interesujemy się polityką czeską. To wspaniały dowód na to, że ludzie na Zaolziu nie żyją odizolowani, nie płaczą, nie żyją w iluzjach. Są, de iure i de facto, pełnoprawnymi obywatelami Republiki Czeskiej i, logicznie, czują się z nią mocno powiązani, a także z narodem czeskim.

Uważam, że najważniejsze jest żyć w pokoju z wszystkimi ludźmi i zapobiegać wytwarzaniu strefy konfliktów (bo życie, to nie eksperyment!!!).

TOMASZ STONAWSKI

Zapomniany dramat?

Od dłuższego czasu pojawiają się na łamach „Głosu Ludu" informacje o jubileuszach, imprezach, wydarzeniach... Niedługo będziemy również obchodzili jubileusz 60-lecia PZKO. Przy tej okazji pojawił się na łamach „GL" w sobotę 28 kwietnia br. artykuł pt. „Dramatyczne dzieje PZKO", zapraszający na seminarium Sekcji Historii Regionu. Długo zastanawiałem się, czy w ogóle zabrać w tej kwestii głos. Jednak postanowiłem i ja wtrącić kilka groszy na ten temat. Otóż, moim zdaniem, autor zapomniał wspomnieć w swoim przyczynku o największym dramacie naszej najnowszej historii, który nas, społeczeństwo polskie na Zaolziu, spotkał, a którego dziesięciolecie przypomnimy sobie w tym roku. A współautorem scenariusza owego dramatu był również on. Chodzi o utratę „Hotelu Piast" i „Domu Polskiego" bezpośrednio, a pośrednio również Ośrodka Szkoleniowego w Koszarzyskach. Rzeczywiście, trzeba mieć tupet, żeby odważyć się po takiej wpadce zabierać publicznie głos na jakikolwiek temat, a co dopiero o „Dramatycznych dziejach PZKO". Kiedy rozmawiałem z kilkoma kolegami na ten temat, wszyscy byli zgodni, że po takiej wpadce, gdyby to ich dotyczyło, poruszaliby się kanałami. Widocznie autor jest przekonany, że dziesięć lat wystarczy, aby Polacy na Zaolziu zapomnieli o dramacie, który nas spotkał z winy kilku czołowych działaczy z ZG PZKO. Moim zdaniem, trzeba i to wydarzenie włączyć do dramatycznych dziejów PZKO, aby przestrzegało ono w przyszłości przed działaniami niekompetentnych i nieudolnych osób.

MELCHIOR SIKORA, Karwina

Wydarzenia Sportowe

KŁOPOTY FINANSOWE W DZIEĆMOROWICACH: KLUB TRAFI DO 6. LIGI

Hawierzów zagra w dywizji

To, o czym od tygodnia świergotały wróble na dachu, spełniło się wczoraj przed południem. Piłkarski klub KS Dziećmorowice z powodów ekonomicznych zrezygnował z występów w dywizji, sprzedając miejsce w 4. lidze piłkarzom Hawierzowa. To jednak nie koniec przetasowań. Dziećmorowice zrezygnowały też z gry w 5. lidze (Mistrzostwa Województwa) i wszystko wskazuje na to, że trafią dopiero do I A klasy. W tej konstelacji do Mistrzostw Województwa może awansować drugi zespół tabeli I A klasy w sezonie 2006/2007, KS Bystrzyca. Ostateczny werdykt w sprawie ewentualnego awansu Bystrzycy do 5. ligi zapadnie najpóźniej w piątek, przed losowaniem nowego sezonu.

W Hawierzowie, który sezon w Mistrzostwach Województwa zakończył na trzecim miejscu, panuje duże zadowolenie. – *Oczywiście zdajemy sobie sprawę z tego, że dla Dziećmorowic to w zasadzie piłkarska tragedia. Awans nie wywalczyliśmy sobie na boisku, lecz w kuluarach. Miejmy nadzieję, że do rozpoczęcia rozgrywek uda nam się wzmocnić zespół* – powiedział „GL" menedżer Hawierzowa **Bronisław Schimke**. Pierwszy ostry test czeka na „Indian" 1 lipca. W ramach Pucharu CMZF Hawierzów zmierzy się z drugoligową Opawą.

Zawód i smutek można było wczoraj wyczuć w głosie sekretarza dziećmorowickiego klubu, **Milana Kyši**. Tutejszemu uczestnikowi dywizji brakuje środków finansowych, by godnie prezentować się w wyczynowym futbolu. – *To paradoks, że sezon zakończyliśmy na drugim miejscu w dywizji, a jednak zabraknie nas w tych rozgrywkach* – stwierdził rozczarowany M. Kyša. Krytyczna sytuacja wymagała jednak radykalnego rozwiązania. Radykalne było też cięcia w zespole. Większość piłkarzy występowała w Dziećmorowicach na zasadach wypożyczenia. Do 6. ligi mogą teoretycznie przejść tylko Jaček, Zdeněk Kadlík, Špička i Ligocký. – *Zespół będziemy budować praktycznie od podstaw. Wspomniana czwórka piłkarzy z pewnością skorzysta z lepszych ofert* – dodał Kyša.

JANUSZ BITTMAR

46. MITYNG LEKKOATLETYCZNY »ZLATÁ TRETRA« NA STADIONIE W WITKOWICACH

Młociarze bez rewelacji

Wczoraj wieczorem na stadionie lekkoatletycznym w Ostrawie Witkowicach odbył się 46. mityng „Zlatá Tretra" (Złote Kolce). We wtorek, w przeddzień głównych zawodów, rywalizowano w sektorze młociarskim. Ze zwycięstwa w rzucie młotem radowała się rekordzistka świata, Rosjanka Tatiana Łysenko, w gronie mężczyzn triumfował białoruski młociarz Ivan Tichon. Na czwartym miejscu uplasowała się Polka Kamila Skolimowska, wśród mężczyzn siódmy wynik osiągnął Szymon Ziółkowski.

Zwłaszcza **Szymon Ziółkowski** nie krył po zawodach rozczarowania. – *Liczyłem na więcej, ale taki jest sport. Warunki atmosferyczne nie były idealne, ale oczywiście były identyczne dla wszystkich młociarzy. Trochę przeszkadzał wiatr, jednak w tej dyscyplinie nie ma to aż takiego znaczenia* – powiedział „GL" złoty medalista z igrzysk olimpijskich w Sydney. We wczorajszym głównym programie mityngu, który zakończył się po zamknięciu numeru, pojawiło się sześcioro Polaków: Michał Bieniek (skok wzwyż), Paweł Czapiewski, Marcin Lewandowski (800 m), Marcin Chabowski (3000 m z przeszkodami), Tomasz Majewski (pchnięcie kulą) i Wioletta Potępa (rzut dyskiem).

Rzut młotem kobiet: 1. T. Łysenko (Rosja) 77,71, 2. B. Heidler (Niemcy) 73,74, 3. Y. Moreno (Kuba) 73,00, 4. K. Skolimowska (Polska) 70,69. **Mężczyźni:** 1. I. Tichon (Biał.) 80,19 (rek. mityngu), 2. L. Charfreitag (Słowacja) 79,76, 3. V. Deviatovskij (Biał.) 79,31,... 7. Sz. Ziółkowski (Polska) 75,91. **(jb)**

Fot. (l)

Na podium zabrakło Polaków. W rywalizacji mężczyzn zwyciężył Białorusin Ivan Tichon

Sport Polski

■ **KUBICA WRACA NA TOR.** – *Już się nie mogę doczekać, kiedy znów siądę za kierownicą bolidu Formuły 1* – powiedział na łamach „Super Expressu" **Robert Kubica**, który ponad dwa tygodnie temu miał koszmarny wypadek podczas Grand Prix Kanady. Wszystko wskazuje na to, że Kubica w piątek weźmie udział w oficjalnym treningu przed Grand Prix Francji. Dziś polskiego kierowcę czeka jeszcze test lekarski. – *Liczę na to, że test będzie tylko formalnością. Wyniki badań przed wyścigiem w USA były dobre, lepsze niż przed sezonem. Ale lekarze bali się, że ewentualny drugi wypadek w krótkim odstępie czasu mógłby mieć bardzo poważne skutki* – wyznał Kubica. Na powrót Kubicy z niecierpliwością czekają także szefowie teamu BMW Sauber, którzy liczą na trzecie miejsce w klasyfikacji generalnej Grand Prix.

■ **KOSOWSKI PIŁKARZEM WISŁY KRAKÓW.** Kamil Kosowski wraca do Wisły Kraków. Piłkarz zameldował się na pierwszym treningu wiślaków na stadionie przy ul. Reymonta. Skrzydłowy, który ma być filarem Wisły trenera Macieja Skorży, powraca do Krakowa po nieudanych epizodach w Kaiserslautern, Southampton i Chievo Werona. – *Zawodnik chce tutaj grać. Formalnie jest zawodnikiem Chievo do końca czerwca, a więc tym razem skorzystał z gościny. Od 1 lipca Kamil będzie już naszym zawodnikiem i w pełni zdrów przystąpi do przygotowań* – powiedział dziennikarzom pierwszym treningu Wisły dyrektor sportowy **Jacek Bednarz**. **(k)**

Co słychać?

■ **DWAJ NOWI PIŁKARZE ROW JAWOROWYM.** Nowymi nabytkami drugoligowego Fotbalu Frýdek-Místek zostali stoper Ilja Zitka oraz prawy obrońca Pavel Krejčíř. Zitka przyszedł na Zaolzie z wojaży po Polsce, gdzie niejednokrotnie występował w klubie Odra Wodzisław Śląski (gdzie grał pod wodzą obecnego trenera Trzyńca Miroslava Čepa). Krejčíř przechodzi do Trzyńca z Ostrawy.

W MIARĘ UDANY TRZECIOLIGOWY SEZON PIŁKARSKI NAD OLZĄ

Karwinę poprowadzi Pavel Hajný

Na ósmym miejscu zakończyli sezon 2006/2007 w trzeciej najwyższej klasie rozgrywek piłkarze MFK Karwina. Jak na beniaminka to całkiem niezły wynik, tym bardziej, że pod względem ekonomicznym Karwina nie mogła równać się z takimi klubami, jak Banik Ostrawa czy FC Brno, których rezerwy uplasowały się w tabeli za Karwiną. Ósmy zespół MŚLF miał w swoich szeregach także najlepszego strzelca rozgrywek, autora 12 bramek Martina Opica.

Ciepłe słowa kierujemy pod adresem stylu gry, jaki prezentowała Karwina w całym sezonie. Nie ważne, czy chodziło o mecz u siebie, czy też na wyjeździe, karwiniacy zawsze starali się grać ofensywnie. Futbol na „tak" przyciągnął na stadion do Karwiny Raju nawet tych kibiców, którzy przed laty – po spadku klubu z drugiej ligi na obrzeża rozgrywek – przestali się interesować karwińską piłką nożną. – *To był dobry sezon dla karwińskiego futbolu, bo sprawdziliśmy się w trzeciej lidze* – powiedział „GL" kapitan drużyny **Petr Mašlej**, pełniący w zakończonym sezonie obowiązki tak piłkarza, jak również trenera drużyny. Aczkolwiek ten nietypowy model prowadzenia zespołu sprawdził się z powodzeniem także w trzeciej lidze, od nowego sezonu dojdzie w Karwinie do zmiany. Stanowisko głównego trenera Karwiny objął Pavel Hajný, który w kwietniu stracił posadę w drugoligowym Trzyńcu, Petr Mašlej zaś może w pełni skoncentrować się na własnej grze. Pavel Hajný za asystenta wybrał sobie Miroslava Štěpánka, trenerem drużyny juniorów został Dušan Kohut.

Wiele wskazuje na to, że z przyjściem nowego trenera dojdzie do pewnych zmian w zespole. Pavel Hajný był obecny na ostatnich kolejkach wiosennego sezonu i z jego reakcji można było wywnioskować, że zwłaszcza w grze defensywy sporo było usterek. Do piłkarzy, których latem zabraknie nad Olzą, należy m.in. doświadczony obrońca **Martin Bystroň**. – *Nowy trener chce stawiać na innych piłkarzy, ale to normalne w trenerskim zawodzie i już pogodziłem się z tym faktem* – powiedział „GL" Martin Bystroň, który w swojej karierze zaliczył m.in. występy w pierwszoligowym Jablonci, klubie Lukullus Świt Nowy Dwór Mazowiecki, a do Karwiny trafił w 2004 r. ze słowackiego Preszowa. – *Przyznaję, że w wielu wiosennych meczach Karwina nie grała najlepiej. Sporo bramek straciliśmy po stałych fragmentach gry. I słyszałem wielokrotnie, że z nią zespół prezentował się znacznie lepiej* – dodał Bystroň. Opinia kibiców Karwiny z karwińskim klubem pożegnała się też Ondráček i Minařík. Trener Pavel Hajný chce utrzymać pozytywny trend z ostatnich lat i w dalszym ciągu stawiać na młodych, utalentowanych zawodników. W ubiegłym sezonie pod wodzą Petra Mašleja w kontrastowym świetle zaprezentowali się m.in. Tomáš Knötig, Filip Jurošek, w ostatnich kolejkach w bramce pokazał się Ondřej Pacanovský.

Piłkarze powrócą do zajęć 8 lipca. W planach jest m.in. udział w towarzyskim turnieju w Piotrowicach oraz Memoriale Jana i Petra Hasiów (6–7.). W piotrowickim turnieju wystąpią Karwiny zagrają obok Frydku-Místku, Dziećmorowic i Piotrowic.

JANUSZ BITTMAR

ISSN 12